Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 25 март 1972 йил, шанба | № 71 (15.242). | Баҳоси 2 тийин.

МЕҲНАТ МАДҲИЯСИ

«Меҳнат Ватани, омон бўл!» — СССР касаба союзлари XV съездининг делегатлари учун бадиий ҳаваскорлик қатнашчилари 23 мартда Кремлда берган концертнинг мазмунини шу шеърий сатрлар яхши ифодалаб бера олади. Тўққизинчи беш йиллик новаторлари ва зарбдорлари мамлакатимизнинг шонли ишчилар синфи режиссер Д. Тихомиров томонидан театрлаштирилган мана шу ажойиб концертнинг қаҳрамонлари бўлди.

Кремлдаги Съездлар саройининг саҳнасида Советлар мамлакатининг бепоён ерларидаги тинч бунёдкорликнинг манзараси яққол кўрсатилди. Бу концертнинг томошабинлари ҳам, артистлари ҳам меҳнат аҳлининг ўзидан иборат бўлди. Мамлакатнинг барча республикаларидаги ўттиз шаҳардан энг яхши бадиий ҳаваскорлик коллективлари, қўшиқчилар ва раққосалар, созандалар ва шеърхонлар пойтахтга келдилар. Улар ўз санъатларини Ватанга, Ленин партиясига, совет халқларининг қардошлигига бағишладилар.

Кремлнинг Съездлар саройидаги бу гўзал концерт жипслашган ягона оила бўлиб, ўзининг қардошлик байрамини — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигини кутиб олишга ҳозирланаётган халқларимиз санъати нақадар юксалганлигини яққол кўрсатди.

Зўр муваффақият билан ўтган концертда Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА

СССР касаба союзларининг XV съезди жонажон Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига ва унинг ленинчи Марказий Комитетига касаба союзларининг 98 миллион аъзоси номидан қизғин салом йўллайди.

КПСС Марказий Комитетининг СССР касаба союзлари XV съездига табригини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқини съезд делегатлари, касаба союзларининг барча аъзолари зўр қувонч ва баланд руҳ билан қабул қилдилар.

Совет касаба союзлари тўғрисида қилаётган доимий ғамхўрлик учун, уларнинг фаолиятига бошқарув мактаби, хўжаликни юритиш мактаби, коммунизм мактаби деб берилган юксак баҳо учун съезд Коммунистик партияга, ленинчи Марказий Комитетга, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросига қаҳрамон ишчилар синфи номидан, барча меҳнаткашлар номидан чуқур ташаккур изҳор қилади.

XV съезд делегатлари, касаба союзларининг барча аъзолари СССР касаба союзларининг Ленин ордени билан мукофотланишини самимий миннатдорчилик туйғулари билан кутиб олдилар. Совет касаба союзлари байроғидаги иккинчи Ленин ордени Коммунистик партия ва Совет давлати ишчилар синфининг, халқ зиёлиларининг, кўп сонли қишлоқ меҳнаткашлари отрядининг қаҳрамонона меҳнатига, уларнинг ижтимоий активлиги ва социалистик Ватанга чексиз садоқатига юксак баҳо берганликларини исбот қилади. Биз ана шу юксак мукофот касаба союзларининг барча аъзоларидан Коммунистик партия белгилаб берган буюк планларни бажариш учун курашда янада яхшироқ ишлашни, ўз куч-ғайратларини кун сайин ошириб боришларини талаб қилаётганлигини яхши биламиз.

Мамлакатимиз экономикасини зўр куч билан юксалтириш, халқларимиз фаровонлиги ва маданиятини анча ошириш, жамиятнинг синфларини ва социал табақаларини бир-бирига янада яқинлаштириш программасини белгилаб берган КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини касаба союзлари ўзларининг энг жонажон ишлари деб қабул қилдилар. Бизнинг XV съездимиз СССР касаба союзларининг Коммунистик партия улуғ ишига содиқлигини яна бир марта яққол намойиш қилди. Съезднинг қарорлари, КПСС қўйган мақсад ва вазифалар касаба союзларини, мамлакатнинг барча меҳнаткашларини руҳлантирмоқда, уларни янги катта ишлар қилишга, партия чизиб берган режаларни муваффақиятли амалга ошириш йўлида фидокорона меҳнат қилишга чорламоқда. Меҳнаткашлар партия съезди қарорларини меҳнат ғайратини ва сиёсий активликни ғоят кучайтирган ҳолда амалга ошираётганликлари совет жамиятининг маънавий-сиёсий бирлигини, партия билан халқнинг монолит жипслигини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

Совет касаба союзлари ўзининг бутун тарихи давомида Ленин байроғи остида курашиб келганлиги ва курашаётганлиги билан фахрланади. Партия раҳбарлиги, марксизм-ленинизм ғояларига садоқат касаба союзлари ишидаги ҳаётий кучнинг манбаидир, барча муваффақиятларнинг гаровидир.

Коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда, социалистик демократияни ривожлантиришда, мамлакат қудратини мустаҳкамлашда ва халқ фаровонлигини оширишда партиянинг куч ва ғайрати, ишчилар синфининг, колхозчи деҳқонлар ва меҳнаткаш зиёлиларнинг фидокорона меҳнати туфайли саккизинчи беш йиллик мобайнида жуда катта янги қадам қўйилди. СССР халқларининг улкан муваффақиятлари социалистик тузум битмас-туганмас имкониятларга эга эканлигини яна бир марта яққол кўрсатиб берди.

Бизнинг съездимиз ишлаб чиқариш ва ижтимоий ҳаётнинг турли соҳаларида касаба союзларининг фаолиятини якунлади. Съезд юксак талабчанлик, танқид ва ўз-ўзини танқид асосида совет касаба союзларининг КПСС XXIV съезди қўйган масъулиятли вазифаларни ҳал этишда қатнашувининг конкрет программасини белгилаб берди.

Меҳнаткашларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини янада юксалтириш, социалистик мусобақани ташкил этишни ва меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатини ташкил этишни яхшилаш, меҳнат унумдорлигини тинмай ошириб, фан ва техника муваффақиятларидан энг кўп даражада фойдаланиб, меҳнатни илмий уюштиришни жорий қилиб, ватанпарварлик ташаббусларини, ишлаб чиқариш илғорларининг ва новаторларининг тажрибаларини кенг ёйиб, шу асосда ижтимоий ишлаб чиқаришни бутун чоралар билан ривожлантириш ва унинг самарадорлигини ошириш масалалари бундан буён ҳам касаба союзларининг диққат марказида тураверади.

Совет касаба союзлари шуни яхши биладиларки, фақат ҳар бир меҳнаткашнинг фидокорона меҳнат қилиши билангина коммунистик қурилишда янги ғалабаларни қўлга киритиш ва КПСС XXIV съезди белгилаб берганидек халқ моддий турмуши ва маданий даражасини анча юксалтиришга эришиш мумкин. Касаба союзлари ишчиларнинг, колхозчилар, инженер-техник ходимларнинг ва хизматчиларнинг куч ва ғайратини тўққизинчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажаришга, 1972 йилнинг халқ хўжалик планини муддатидан олдин адо этишга, совет халқининг улуғ байрамини — СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олишга йўллайверадилар.

Совет Иттифоқи ташкил этилганлигининг ярим асрлик юбилейига тайёргарликни кучайтириб, КПСС Марказий Комитетини ишонтириб айтамизки, СССРдаги барча халқларнинг қардошларча дўстлигини тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамламоқ учун, жамиятимизнинг интернационал бирлиги тағин ҳам бақувват бўлиб қолиши учун совет касаба союзлари ҳамма чораларни кўражаклар.

Халқ хўжалик вазифаларини ҳал этишда, меҳнатга ва жамоат мулкига коммунистик муносабат руҳини тарбиялашда касаба союзлари бундан буён ҳам ўзларининг активликларини ошираверадилар.

Ишчилар ва хизматчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитини яхшилаш, маданий ва соғлом дам олишини ташкил этиш тўғрисида касаба союзлари бундан буён ҳам аввалгидек ғамхўрлик қилаверадилар, меҳнат қонунларига, меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлиги қоидалари ва нормаларига риоя қилишни ҳар доим назорат қилиб турадилар.

Касаба союзлари оммавий-сиёсий ишларнинг ҳамма воситаларини ишга солиб меҳнаткашларнинг марксча-ленинча дунёқарашини шакллантиришда ва уларни буржуа идеологиясига қарши муросасиз қилиб тарбиялашда, меҳнаткашларга социалистик ватанпарварлик ва пролетар интернационализми, ишчилар синфининг революцион, жанговар ва меҳнат традицияларига содиқлик сингари юксак ғоявий-сиёсий ва маънавий фазилатларни сингдиришда партияга тағин ҳам кўпроқ активлик билан ёрдамлашаверадилар. Касаба союз ташкилотлари одамларнинг онги ва хатти-ҳаракатидаги ҳар қандай ўтмиш сарқитлари ва жамият манфаатларига зид бўлган иллатларга қарши курашни, социалистик меҳнат интизомига ва коммунистик ахлоқ нормаларига оғишмай риоя қилиш учун курашни тағин ҳам кўпроқ қатъият билан давом эттираверадилар.

Касаба союзлари ҳар бир меҳнаткашга ғамхўрлик қилишни, уни сиёсий, профессионал ва маънавий жиҳатдан ўстиришни гражданлик бурчини бажаришга нисбатан юксак талабчанлик билан қўшиб олиб бориб, меҳнаткашларнинг коллективларида ўртоқларча ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик вазиятини вужудга келтиришга, меҳнаткашларни халқ мулкининг тежамли хўжайинлари, актив жамоат арбоблари қилиб тарбиялашга ҳар доим диққат ва эътибор бериб турадилар.

Съезд КПСС Марказий Комитетини ишонтириб шуни айтадики, касаба союзлари ўзларининг ташкилотчилик фаолиятларини кунт билан яхшилайверадилар, бу фаолиятнинг услуби ва методларини такомиллаштираверадилар. Ҳар бир ташкилотнинг обрўйини ва жанговарлигини юксак даражага кўтариб, меҳнаткашларни ишлаб чиқаришни ва ижтимоий ишларни бошқаришга тағин ҳам кенг равишда тортаверадилар, ишчилар йиғилишининг ва доимий ишлайдиган ишлаб чиқариш кенгашларининг ролини ошираверадилар, ишлаб чиқариш масалаларини ва социал масалаларни ҳал этишда уларнинг имкониятларидан тағин ҳам тўлиқроқ фойдаланадилар.

Совет Иттифоқи касаба союзлари Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ўтказаётган, совет халқининг, бутун тараққийпарвар инсониятнинг ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушаётган ленинча ташқи сиёсатни, КПСС XXIV съезди илгари сурган тинчлик программасини қизғин равишда қўллаб-қувватламоқдалар. Совет касаба союзлари бундан буён ҳам пролетар синфий бирдамлиги байроғини баланд кўтарадилар, чет мамлакатлар меҳнаткашлари билан дўстликни мустаҳкамлайдилар, ишчилар синфининг ва барча меҳнаткашларнинг синфий манфаатларини ҳимоя қилиш принциплари асосида халқаро касаба союз ҳаракатининг бир ёқадан бош чиқариб иш олиб бориши учун курашаверадилар.

Касаба союзларининг XV съезди КПССнинг ленинчи Марказий Комитетини ишонтириб шуни айтадики, совет касаба союзлари ҳар доим Коммунистик партиянинг ишончли таянчи, КПСС XXIV съезди белгилаб берган тарихий вазифаларни бажариш учун, мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш программасини амалга ошириш учун курашда омманинг ташкилотчилари бўладилар.

Коммунизм қураётган тинчлик учун ва барча меҳнат аҳлининг бахт-саодати учун мардонавор курашаётган улуғ совет халқига шон-шарафлар!

Яшасин коммунизм қуриш учун курашда совет халқининг буюк илҳомбахш ва ташкилотчи кучи бўлган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

СССР КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ XV СЪЕЗДИ

ПАРТИЯНИНГ УЛУҒ ИШИГА САДОҚАТ

СССР КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ XV СЪЕЗДИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

СССР касаба союзларининг XV съезди Москвада, Кремлнинг съездлар саройида беш кун давомида ишлади. Съезд совет касаба союзларининг Коммунистик партия буюк ишига садоқатини яна бир марта яққол намойиш қилди. КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари, дейишди делегатлар, мамлакат касаба союзларини, барча меҳнаткашларини коммунистик қурилиш йўлида фидокорона меҳнат қилишга руҳлантирди.

24 март эрталабки мажлисда секциялардаги иш якунлари тўғрисида ВЦСПС секретари **В. И. Прохоров** ахборот берди. У айтдики, съезд делегатлари бешта секцияда: касаба союзларининг ишлаб чиқариш — оммавий, иқтисодий иши; меҳнатни муҳофаза қилиш, маиший хизмат ва ишлаб чиқариш маданиятини ошириш; давлат социал страхованиеси, меҳнаткашлар соғлиғини сақлаш ва дам олишини ташкил этиш; касаба союзларининг тарбиявий ва маданий-оммавий иши; ишлаб чиқаришни бошқаришда меҳнаткашларнинг иштироки секцияларида қатнашдилар. Секцияларнинг мажлисларида 130 делегат сўзга чиқди.

Сўзга чиққан ўртоқлар, деди В. И. Прохоров, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг касаба союзлари съездидаги нутқида ва КПСС Марказий Комитетининг касаба союзлари XV съездига табрикномасида касаба союзларининг ривожланган социалистик жамиятдаги роли тўғрисида айтилган принципиал қоидаларнинг жуда катта аҳамиятини таъкидладилар. Леонид Ильич Брежнев нутқида КПСС XXIV съездидан кейин мамлакатимиз социалистик экономикаси ва ҳозирги халқаро аҳвол чинакам ленинча чуқур ва атрофлича анализ қилиб берилди, дейишди улар.

Секцияларда касаба союзлари олдига партия қўйган вазифалар, ВЦСПСнинг ҳисобот докладида баён этилган масалалар зўр қизиқиш билан муҳокама қилинди.

Делегатлар КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашда касаба союзлари орттирган тажрибага таяниб, турмушнинг турли соҳаларида касаба союзларининг фаолиятини такомиллаштиришга қаратилган конкрет таклифларни айтдилар.

Съезд секциялар ишлаб чиққан таклифларни ўзининг амалий ишида қўлланишини ВЦСПС га якдиллик билан тавсия қилди. Шу билан ВЦСПС ва марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладлари юзасидан ўтказилаётган музокаралар тугалланди.

ВЦСПС ҳисоботини муҳокама қилиш якунлари юзасидан **А. Н. Шелепин** якунловчи нутқ сўзлади. Ҳисоботни муҳокама қилиш, деди у, юксак сиёсий ва ишчанлик даражасида ўтди, ишимизнинг якунлари ва истиқболлари принципиал равишда етуклик билан муҳокама қилинди. Нутқлар мазмунли ва мароқли бўлди. Делегатлар касаба союзларининг бундан кейинги беш йилликдаги амалий иш программасини тўлдирдилар ва қимматли таклифлар билан бойитдилар.

Съезд номига, деди сўзини давом эттириб А. Н. Шелепин, мамлакатнинг турли томонларидан корхоналарнинг коллективлари ва айрим меҳнаткашлар олти мингтадан кўпроқ рапорт, табрикнома ва амалий таклифлар юборишди. Бу — Ватанимиз меҳнаткашларининг съезд ишига ғоят қизиқиб қараганидан яққол далолат беради.

Ана шуларнинг ҳаммаси бирга қўшилиб, съездимизга келажакдаги фаолиятнинг яхши программасини ишлаб чиқиш имконини беради, деди А. Н. Шелепин.

Съезд Бутуниттифоқ касаба союзлари марказий советининг ҳисобот давридаги ишини якдиллик билан маъқуллади.

Марказий ревизия комиссиясининг ҳисоботи ҳам якдиллик билан тасдиқланди.

Съезд делегатлари ВЦСПС ва марказий ревизия комиссияси составига номзодлар кўрсатишга киришдилар. Шундан кейин сайлов бўлиб ўтди.

Овозга қўйишдан кейин съезднинг мажлиси давом эттирилди.

Делегатлар Бутуниттифоқ касаба союзлари марказий советининг ҳисобот доклади юзасидан бир овоздан резолюция қабул қилдилар.

Резолюцияда бундай дейилади: КПСС XXIV съездининг қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг касаба союзлари XV съездида сўзлаган нутқида совет касаба союзлари фаолиятига юксак баҳо берилганлиги, касаба союзларининг Ленин ордени билан мукофотланганлиги, касаба союзлари олдига қўйилган масъулиятли вазифалар касаба союзларига нисбатан катта ишончнинг ифодаси, касаба союзлари ўзларининг бошқариш мактаби, хўжалик юритиш мактаби, коммунизм мактаби бўлишдан иборат ролини муваффақиятли бажаришлари тўғрисида Коммунистик партия ғамхўрлигининг ифодасидир. СССР касаба союзларининг XV съезди касаба союзларининг фаолиятига доир масалалар юзасидан берилган ана шу йўл-йўриқларни оғишмай бажариш учун дастур деб қабул қилади.

СССР касаба союзларининг XV съезди ВЦСПСга, касаба союз советлари, комитетларига, касаба союз ташкилотларига касаба союзларининг иқтисодий қурилиш вазифаларини ҳал этишга таъсир кўрсатишининг асосий методи бўлган социалистик мусобақани янада ривожлантириш соҳасидаги ишни кучайтиришни таклиф этди.

Резолюцияда ишчиларни, колхозчиларни, илмий, инженер-техник ходимларни ва хизматчиларни фан-техника тараққиётини жадаллаштириш негизида ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини тез ўстириш масалаларини ҳал этиш вазифаси қўйилади; қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш юзасидан Коммунистик партия томонидан қўйилган умумхалқ вазифаларини ҳал этиш учун барча касаба союз кучларини сафарбар қилиш зарур эканлиги таъкидлаб ўтилади.

СССР касаба союзларининг XV съезди мамнуният билан шуни қайд қилдики, ўтган йилларда халқ хўжалигини янада ривожлантириш ва мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш ишлари шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг, барча совет кишиларининг фаровонлигини ўстириш билан бирга қўшиб олиб борилди. Съезд иш ҳақи масалалари юзасидан КПСС XXIV съезди белгилаб берган тадбирларни амалга оширишда касаба союз ташкилотларини актив қатнаштиришни таъминлаш, ишчилар, колхозчилар ва хизматчиларнинг меҳнатини муҳофаза қилиш ва меҳнат шароитини яхшилаш соҳасида планли иш олиб боришни таклиф этади. Меҳнат ҳақидаги қонунларга риоя қилинишн устидан контролни кучайтириш мақсадида касаба союз ташкилотларида меҳнат масалалари билан шуғулланувчи ҳуқуқ инспекциясини тузиш тавсия этилди.

Резолюцияда яна бундай дейилади: касаба союзлари коммунизм учун онгли ва актив курашчи бўлган совет кишисини камол топтиришдан иборат тарихий вазифани ҳал этишда муҳим роль ўйнайдилар. Съезд ВЦСПСга, касаба союз советлари ва комитетларига, касаба союз ташкилотларига кенг меҳнаткашлар оммасига коммунистик дунёқарашни шакллантиришда, уларни марксизм-ленинизм, социалистик ватанпарварлик ва пролетар интернационализми ғоялари руҳида тарбиялашда Коммунистик партияга актив ёрдам беришни таклиф этади. ВЦСПС, касаба союз советлари ва комитетлари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик ва бу юбилейни байрам қилишда касаба союзларини кенг қатнаштиришни кўзда тутган тадбирларни ишлаб чиқиб амалга оширишлари лозим.

Съезд совет касаба союзларининг халқаро фаолияти соҳасида КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан ташқи сиёсий йўлни ва съезд маъқуллаган тинчлик программасини амалга оширишга бутун куч ва воситалар билан ёрдам бериш, империализм агрессив ҳаракатларига қарши, монополияларнинг эксплуатация сиёсатига қарши, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун курашда жаҳон ишчилар ҳаракати ва касаба союз ҳаракатининг барча кучларини жипслаштиришга бутун чоралар билан ёрдам бериш зарур деб ҳисоблайди.

СССР касаба союзларининг XV съезди, дейилади резолюцияда, КПСС Марказий Комитетини ишонтириб айтадики, касаба союзлари ўз сафларини КПСС ленинчи Марказий Комитети теварагига янада маҳкам жипслаштирадилар. Бундан буён ҳам мамлакатимизда коммунизм қуришдан иборат буюк ишда партиянинг содиқ ва энг яқин ёрдамчилари бўлиб қоладилар.

Шундан кейин СССР касаба союзлари уставига қисман ўзгартишлар киритиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Саноқ комиссиясининг раиси **В. Н. Поливанов** касаба союзлари раҳбар органлари составига яширин овоз бериш натижаларини эълон қилди.

Соат 15 да Кремлдаги съездлар саройида СССР касаба союзлари XV съездининг якунловчи мажлиси очилди. **Г. И. Воронов, Ф. Д. Кулаков, А. Н. Шелепин, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев** ўртоқлар президиумга чиққанларида делегатлар ва меҳмонлар уларни давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Делегатлар касаба союзлари XV съездида сайланган ВЦСПС ташкилий пленумининг иш якунлари тўғрисидаги ахборотни тингладилар.

Мажлисда тантанали вазиятда совет касаба союзларига Ленин орденини топшириш маросими ўтказилди.

Съезд Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига ғоят баланд руҳ билан табрикнома қабул қилди.

Залда совет халқининг коммунизм қурилишидаги ғалабаларининг ташкилотчиси ва илҳомчиси Коммунистик партия шарафига гулдурос қарсаклар бошланади. Ҳамма ўрнидан туради. «Ленин партиясига шон-шарафлар!», «Ленинчи Марказий Комитетга шон-шарафлар!» деган хитоблар янграйди, кучли «Ура!» садолари бутун зални қоплайди.

СССР касаба союзларининг XV съезди ёпиқ деб эълон қилинади. Делегатлар ва меҳмонлар партия гимни «Интернационал»ни ғоят баланд руҳ билан ижро этадилар.

(ТАСС).

ВЦСПС ПЛЕНУМИ

24 мартда СССР касаба союзлари XV съездида сайланган Бутуниттифоқ касаба союзлари марказий советининг пленуми бўлиб ўтди.

Пленум **А. Н. Шелепинни** ВЦСПС раиси қилиб сайлади; **А. П. Бирюкова, В. Ф. Богатиков, И. М. Владиченко, Л. А. Землянникова, П. Т. Пименов, В. И. Прохоров, Н. Н. Романов, С. А. Шалаев** ВЦСПС секретарлари қилиб сайландилар.

Президиум аъзолари — **В. Г. Архипов, В. А. Блюм, А. Т. Бокарев, М. Г. Долженкова, Н. В. Драгунов, К. А. Егизбоев, М. А. Зоидов, С. Н. Заиченко, М. Н. Иванова, И. И. Костюков, А. П. Михалев, Т. Н. Мосашвили, М. Ф. Муравьев, Б. Н. Пастухов, Л. В. Петров, В. Н. Поливанов, Н. Н. Полозов, А. М. Похмельнова, В. П. Провоторов, В. А. Сологуб, А. М. Субботин, А. П. Ушаков, А. Г. Шалаурова, И. Ф. Шкуратов.**

* * *

Касаба союзларининг XV съезди сайлаган марказий ревизия комиссиясининг мажлиси ҳам бўлди. **Е. Ф. Гугина** марказий ревизия комиссиясининг раиси қилиб сайланди.

(ТАСС).

ЎЗБЕК ТИЛИДА НАШР ЭТИЛДИ

«Ўзбекистон» нашриёти КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1972 йил 20 мартда СССР касаба союзлари XV съездида сўзлаган нутқининг текстини «КПСС XXIV съезди қарорлари — совет касаба союзлари фаолиятининг жанговар программаси» деган ном билан ўзбек тилида брошюра қилиб чиқарди. (ЎзТАГ).

АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИНИНГ ЙЎЛИ СОЗ БЎЛСИН

Шу беш йилликда Ўзбекистонда 11 минг километр узунликда йўл қуриш ва реконструкция қилиш кўзда тутилади. Хўш, бу вазифани қандай қилиб яхшироқ ҳал этиш мумкин? Бу масала Ўзбекистон йўл ташкилотлари партия-хўжалик активининг 24 мартда Тошкентда бўлиб ўтган республика йиғилишида муҳокама қилинди.

Йиғилишни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Турсунов очди.

Ўзбекистон ССР автомобиль йўллари қурилиши ва улардан фойдаланиш министри А. Қ. Қаюмов доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари республика автомобиль йўллари қурилиши ва улардан фойдаланиш министрлиги, йўл қурилиши, йўллардан фойдаланиш, лойиҳа, саноат ва автотранспорт корхоналарининг ходимларига мурожаат қилиб, уларни ўз олдиларига қўйилган вазифаларни муносиб бажаришга чақирдилар. Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

СССР КАСАБА СОЮЗЛАРИГА ЛЕНИН ОРДЕНИНИ ТОПШИРИШ МАРОСИМИ

Совет касаба союзлари социалистик ва коммунистик қурилиш ишида, халқ хўжалигини ривожлантириш планларини муваффақиятли бажаришда қилган катта хизматлари учун СССР касаба союзлари Ленин ордени билан мукофотланди. Бу олий мукофот касаба союзлари съездининг 24 март кечки мажлисида топширилди.

СССР Олий Совети Президиумининг топширувига биноан, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари В. П. Рубен орденни топширди. В. П. Рубен қуйидагиларни айтди:

КПСС Марказий Комитетининг СССР касаба союзлари XV съездига йўллаган табригида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг съездда сўзлаган ёрқин ва тўлқинлантирувчи нутқида совет касаба союзларининг кўп қиррали фаолиятига юксак баҳо берилди, уларнинг хўжалик ва маданий қурилишдаги, ҳозирги шароитда мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги вазифалари белгилаб берилди.

Касаба союзларининг иккинчи марта Ленин ордени билан мукофотланиши Коммунистик партия ва Совет давлати уларнинг Ватан олдидаги катта хизматларини тақдирлаганлигини яна бир марта исбот қилади.

Касаба союзлари ўзининг XV съездини улуғ Ленин партияси теварагида янада маҳкам жипслашган ҳолда кутиб олдилар.

В. П. Рубен СССР Олий Совети Президиумининг СССР касаба союзларини Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ўқиб берди ва съезд делегатлари ҳамда меҳмонларининг гулдурос, давомли қарсаклари остида Ленин орденини совет касаба союзлари байроғига тақиб қўйди.

ВЦСПС раиси А. Н. Шелепин ўзининг жавоб нутқида бундай деди: касаба союзлари ўз фаолиятига юксак баҳо берилганлиги билан фахрланиб, ўз хизматлари тамомила Коммунистик партиянинг хизматлари эканлигини яхши биладилар, чунки партиянинг, унинг ленинчи Марказий Комитетининг доимий раҳбарлиги туфайли муваффақият ва зафарларни қўлга киритдик. Бу мукофот зиммамизга кўп вазифаларни юклайди. Касаба союзлари юксак мукофотга фидокорона меҳнат билан жавоб берадилар.

А. Н. Шелепин сўзини давом эттириб, бундай деди: КПСС Марказий Комитети партия XXIV съездининг қарорларига асосланиб совет касаба союзларини келгусида янада ривожлантириш истиқболларини аниқ белгилаб берди. КПСС Марказий Комитети касаба союзлари XV съездига йўллаган табрикномасида, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг ёрқин ва чуқур мазмунли нутқида давлатимизнинг ички ва халқаро аҳволи чуқур таҳлил этилди, Коммунистик партия ва Совет давлати ленинча ташқи сиёсий йўлни изчиллик билан амалга ошираётганлиги баён қилинди, совет касаба союзларининг вазифалари марксча-ленинча илмий асосда аниқ ва равшан белгилаб берилди. Бу вазифаларни муваффақиятли бажариш учун ҳамма чораларни кўриш — бизнинг бурчимиздир.

Совет касаба союзлари ажойиб бир пайтда олий мукофотни қабул қилиб олмоқдалар. Совет жамияти КПСС XXIV съездидан кейин тараққиётнинг янги босқичига ўтди. Бу янги босқич партия ва халқнинг буюк бунёдкорлик ишлари, мамлакатимизда жаҳоншумул-тарихий зафарларга эришиш палласидир.

Ишчи ва деҳқонларнинг жаҳондаги биринчи давлати барпо этилганидан кейин сал вақт ўтгач, улуғ йўлбошчимиз ва устозимиз Владимир Ильич Ленин келажакка назар солиб, социализм шундай иш майдонини вужудга келтирадики, бунда совет кишиси кенг ва чинакам оммавий ташаббускорлик, ғайрат, сабот-матонатини рўёбга чиқаради, ўз қобилиятларини авж олдириб юборади, ўз талантларининг битмас-туганмас чашмаларини топади, деб башорат қилган эди. Бизнинг мамлакатимизда ана шу майдон — коммунистик жамият моддий-техника базасининг авж олдириб юборилган қурилиш майдони — партиянинг, улуғ халқимизнинг куч-ғайрати билан вужудга келтирилди.

Совет касаба союзлари учун Коммунистик партиянинг Ленин байроғи остида ўз меҳнати, ақл-идроки ва қобилиятларини ишга солиб, коммунистик жамият қуришдан иборат умумхалқ ишига ўз ҳиссасини қўшишдан ҳам каттароқ бахт йўқ.

Иккинчи Ленин ордени совет касаба союзлари байроғига қадаб қўйилди. Бу орден биз учун ва совет меҳнаткашларининг келажак авлодлари учун совет касаба союзларининг хизматлари, уларнинг улуғ Ленин ишига, коммунизм идеалларига чексиз садоқати бутун халқ томонидан эътироф этилганлигининг рамзи бўлиб абадий ярқирайди. Ҳаммамиз учун беҳиҳоя азиз бўлган улуғ доҳий сиймоси тасвирланган ана шу орденларга назар солар эканмиз, бутун фикри-зикримизни бир мақсадга йўналтирамиз: партия совет касаба союзларига ҳар қандай катта ва мураккаб ишларни топширмасин, унинг топшириқлари албатта бажарилади.

А. Н. Шелепин СССР касаба союзларини Ленин ордени билан мукофотлаганликлари учун съезд делегатлари номидан Коммунистик партия, унинг Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига гулдурос қарсаклар остида самимий ташаккур ва миннатдорчилик изҳор қилди. (ТАСС).

СССР 50 ЙИЛ

СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига республикамиз корхоналари ва қурилишларид социалистик мусобақа янада авж олиб кетди. Тошкентдаги кондитер комбинатининг конфет цехида Назира Ҳайдарова (тепадаги сурат) мусобақада пешқадамлик қилмоқда. У смена топшириқларини анча ошириб бажаришга муваффақ бўлаётир. Қурувчи ва монтажчилар Бухоро ип-газлама комбинати қурилишини тезлаштириб юбордилар. Бу ерда 1-йигирув-тўқув фабрикасида монтаж ишлари бошланиб кетди. Сиз пастдаги суратда ана шу корхона қурилишидаги илғор монтажчилардан Александр Новиков, Олег Кирилов, Николай Шумаков ва Виктор Лобин ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Тўраев ва Г. Ёқубов фотолари.

Касаба союз ва ишлаб чиқариш

ДАРҒА

Баъзан шундай бўларкан. Бир кўрган одамингизни ҳеч унутолмайсиз. Сиймоси кўз ўнгингизда тез-тез гавдаланавераркан. Бундан ярим йил илгари Ёқубжон Ҳусаинович деган киши билан Нукус шаҳрида, область партия комитетида учрашган эдик. Ўзим тахиатошликман. Шу шаҳарни қурганлардан бириман. Ҳозир дарёга тўғон қуряпмиз, деган гапи кечагидек қулоғим остида жаранглаб турибди.

Яқинда Хўжайлига иш билан боришга тўғри келди. Йўлда Ёқубжон аканинг ўша пайтлардаги гаплари эсимга тушди. Йўл-йўлакай «Тахиатошгидроэнергострой» бошқармасига кириб ўтдим. У бошқарма касаба союзлари қурилиш комитетининг раиси бўлиб ишлаяпти, тўғонга кетган эди, ўша ердан топасиз, дейишди, идорада. Дарё томон йўл олдим. Эрталаб соат ўн. Ҳамма ёқда иш қайнайди. Паст-баланд йўлларда елкасига тош-шағал ортган самосваллар турнақатор. Дарёнинг янги ўзанида экскаваторлар пўлат кафтларини тўлдириб-тўлдириб, тупроқ ҳовучлайди, пўлат қалқонини ерга тираб кучли эпкин билан тупроқ сураётган бульдозерлар гулдуроси соҳилни тутиб кетган. Дарё тўлғаниб оқади. Аму белига тушган тўғон сатҳида пайванд ёлқини тинмай чақнайди.

Соҳилда икки киши тик турарди. Бирининг чеҳрасида ташвиш, шеригига алланарсалар деб гап уқтираётганди. Дарров танидим, у ўша Ёқубжон ака, ўрта бўй, қошлари чимирилган, эгнида пуфайка, ўзи ҳаяжонда. Ҳийла озиб қолибди, юзлари ҳам қорайган. У мен билан ҳол-аҳвол сўрашди-да, гапини яна давом эттирди:

— Биламан ҳозир совуқ, ишлаш қийин. Аммо совуқ деб ишни тўхтатиб бўлмайди-ку. Вагонларни тезлик билан бўшатиш керак.

— Ахир қирқ вагон қум-а, — суҳбатдоши эътироз билдирди. — Бунинг устига ҳўл қум. Музлаб тош бўлиб қолган.

— Ахир тушунсангиз-чи, дўстим, қирқ вагон бир кун туриб қолса, бошқарма қанчадан-қанча жарима тўлайди. Сиз бораверинг. Ёрдам учун яна ишчилардан юбораман. Шу бугун ҳамма вагонларни бўшатиб қўйинглар.

— Ишчи кучлари етишмаяпти, — соҳил бўйлаб бораракан Ёқубжон ака ҳаёлчан деди. — Бошқармамизда 2400 киши ишлайди. Аммо яна камида олти юз ишчи керак. Хўш, қаердан топамиз уларни. Ҳозир нима кўп—корхона ва қурилишлар кўп. Касб-корли ишчини ҳамма ерда қучоқ очиб қарши олишяпти. Майли, ҳунар-техника билим юртини тугаллаётган 200 ёш йигит-қизларни қабул қиламиз-да, қолган 400 кишининг ўрнини меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига қоплаймиз.

Дарёнинг икки соҳилини туташтирган темир-бетонли девор дарё кафтида яна ҳам қорайиб кўринарди. Шу йилнинг 19 февралида тўғоннинг қуйи қисмига бетон ётқизиш тугалланди. Тўғон қурилиши бошлангандан бери уч йил ўтибди. Уч йил давомида фидокорлик билан қилинган меҳнат эвазига ер юзидаги энг жўшқин дарёлардан бири — Амунинг бели бетон камар билан қисиб қўйилди.

Элнинг асрлар давомида Аму билан олишиб, уни сира енголмаганни, дарё соҳилида яшаган қанчадан-қанча кишилар бир қултум сувга зор-зор бўлгани тарихдан маълум. Қорақалпоғистонда ана шу ҳақда бир афсона бор. Афсона эмас, ҳақиқат. Буни менга кекса балиқчи Қайипберген оқсоқол ҳикоя қилган: Қадим замонда Нукус этагидаги қумликда бир элат яшаган экан. Хоразм хони шу элни забт этиш учун қўшин тортиб келибди. Аммо, бир неча йил жанг қилса ҳам эл унга бўйсунмабди. Охири хон дарёнинг бели бир тутам бўлган икки қоятош ўртасига тупроқ тўкдириб, Амуни тўхтатиб қўйишга буйруқ берибди. Дарёнинг ўзани ўзгарибди, қаҳрамон эл сувсиз қолибди, экинлар қақрабди, чорва қирилибди, қирғин бошланибди. Чора қолмагач, шу элнинг сулув қизи Нозлихон халқини азоб-уқубатдан қутқариш учун хонга ўзини тортиқ қилмоқчи бўлибди. Ана шундан кейингина хоннинг навкарлари тўғонни бузиб дарёни яна изига қайтаришибди. Эл суюкли қизини узоқ йўлга ғамалам билан узатибди. Шундан бу ернинг номи Қизкетган деб аталибди. Қизкетган посёлкаси канал билан дарё оралиғидаги қум этагига жойлашган. «Тахиатошгидроэнергострой» бошқармасида ишлаётган ишчиларнинг кўпчилик қисми ана шу қизкетганлик йигит ва қизлар.

Ёқубжон ака Танташев билан қурилиш участкаларини бирма-бир кезамиз. Ҳаммаёқда меҳнат қайноқ. Арматураларни пайвандалаётганларнинг ишини кузатиб бораётган Ёқубжон аканинг кўнгли тўлмаётгани сезилиб турарди. Иш унуми ҳали ҳам паст, — деди у. Йўл-йўлакай кишилар билан таништиради, улар қилаётган ишларни тушунтириб боради. Ўтган йили бошқарма касаба союзлари қурилиш комитети ташаббуси билан 2300 киши социалистик мусобақага қўшилган, 317 киши ва 16 бригада коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун курашган эди. Учта бригада ана шу ном эгаси бўлиш бахтига сазовор бўлди. Шулардан бири Жаҳсилиқ Дименкаев бошлиқ пайвандчилар бригадаси эди. Бу бригада аъзолари 1968 йилнинг 1 июлида тўғон қурилишида биринчи бўлиб пайванд ишларини бошлаб берган эдилар. Ҳозир ҳам бошқармадаги энг илғор бригада саналади. Абдураим Юсупов бошлиқ дурадгорлар, Иван Терентьевич бошлиқ земснарядчилар бригадаси ҳам коммунистик меҳнат бригадаси номини олган. Абдураим Юсупов Бутуниттифоқ энергетика саноати касаба союзлари съездида делегат бўлиб қатнашди. У Москвада, съездда иштирок этган кунларда бригада аъзолари кунлик нормани икки ҳисса ошириб бажардилар.

Қурувчиларнинг меҳнати ўз самарасини кўрсатяпти. Гидроузел тўғонига ҳозиргача 95 минг куб метр бетон ётқизилди Саноат базаси, бетон ва асфальт-бетон заводлари, 200 та автомашинага мўлжалланган автобаза қурилиб ишга туширилди. Бошқарма бўйича жами 13,9 миллион сўмлик иш бажарилди. Марат Қайипназаров, Абдураим Юсупов, Дурди Қурбонбоев ва бошқа кўплаб ишчилар, бригада бошлиқларининг номи элга танилди. 26 киши баракали меҳнати учун орден ва медаллар билан мукофотланди.

Касаба союзлари қурилиш комитети январь ойида ҳамма участкаларда ишчи ва хизматчиларнинг йиғилишини ўтказди, зиммага оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилинди. 23 февралда бўлган партия-хўжалик активи йиғилишида қабул қилинган ана шу мажбурият бир овоздан маъқулланди. Бошқарма тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилида 20 миллион 620 минг сўмлик қурилиш ишларини бажаради, тўғонга 114 минг куб метр бетон ётқизилади. 7700 тонна металл конструкциялари пайвандланади, 3070 минг куб метр тупроқ қазиш ишлари бажарилади. Гидроузелнинг биринчи навбати келгуси йилнинг 22 апрелида тугалланади.

Ҳозир 2400 киши ўзаро мусобақалашиб ишлаяпти. 26 та бригада коммунистик меҳнат бригадаси номини олишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Касаба союзлари қурилиш комитети бошқарма дирекцияси ва партия ташкилоти билан ҳамкорликда қурилиш илғорлари учун кўчма Қизил байроқ ва иккита вимпель ташкил этди. Социалистик мусобақа якунлари ҳар кварталда якунланиб боради, илғор участкаларга кўчма Қизил байроқ, бригадаларга эса вимпель ҳамда пул мукофотлари берилади. Бошқарма коллективи тўққизинчи беш йиллик планини тўрт йилда бажаришга қарор қилган.

...Оқшом қўнди. Совуқ кучайди. Дарёнинг қирғоғида елдирим эса бошлади. Қурилиш комитети раиси Ёқубжон Танташев кун якунини ҳомаки чўтлаб чиқди. Бригадалар ва участкаларда кунлик топшириқ ошириб бажарилган эди. Унинг юзи ёришди. Ҳаёлга чўмди. Умрини қурилишда ўтказиб келаётган бу ташкилотчи ғамхўр одам ҳозир нималарни ўйлаётган экан? У қадрдон бошқармасида ишлаётган ҳар бир одамни танийди. Уларнинг иши, ташвиши, орзу-ниятлари билан яхши таниш. Раис ҳар бир ишчи ҳақида ташвиш тортади.

Ёқуб ака билан хайрлашдим. У идорага кирар, деб ўйлаган эдим. Йўқ, машинага ўтирди-да, яна соҳилга, иш қайнаётган участкага жўнаб кетди.

Р. ТУРСУНОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

САМАРҚАНД САТРЛАРИ

ЯНГИ СОҲА

Самарқанд областидаги «Пастдарғом» совхозининг Хайрулла Абдуллаев бошқарувчилик қилаётган тўртинчи бўлимида янги тармоқ — нутриячилик фермаси ташкил этилганига ҳали унча вақт бўлгани йўқ. Лекин қисқа муддат ичида бу соҳа яхши ривожланди. Ҳозир ҳар ўн беш бош нутриядан 35 тадан насл олиняпти. Яқин икки-уч йил ичида нутриялар сони мингтага кўпайтирилади.

Янги тармоқни юксалтириш ҳисобига ферма ҳар йили 5-6 минг дона қимматбаҳо нутрия териси етиштириш имкониятига эга бўладиган вақт узоқ эмас.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

«Москва», «Победа» ва Куйбишев номли колхозлар, 1-«Самарқанд» ҳамда Калинин номли совхозлар Самарқанд райони экономикасида салмоқли ўринни эгаллайдилар. Ана шу хўжаликлар чорвадорларининг ҳиммати туфайли район гўшт тайёрлаш юзасидан биринчи кварталда белгиланган планни муддатидан илгари адо этди. Меҳнаткашлар дастурхонига пландаги 1762 тонна ўрнига 1800 тонна гўшт тортиқ қилинди.

ТЕХНИКА ХИЗМАТИ ЯХШИЛАНЯПТИ

«Узсельхозтехника»нинг Самарқанд область ва район бирлашмаларида техника хизмати станциялари барпо этилаётир. Шундай станциялардан бири Нурота ва Каттақўрғон районларида қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Яқинда «Узсельхозтехника»нинг Ургут район бирлашмаси қошида яна бир автомашина техника хизмати станцияси ишлай бошлади. Мазкур станция ҳар беш кунда 7-8 та машинани созлаб беради. Пайариқ районида ҳам худди шундай станцияни қуриб, фойдаланишга топшириш кўзда тутилган.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АҲИЛ ОИЛАЛАР ДАВРАСИДА

ҚЎЛИМИЗ КЎКСИМИЗДА

Она! Меҳру муҳаббатга, меҳрибонликка қанчалар бойсиз! Онажон, мен сиз ҳақингизда тўлиб-тошиб сўзласам, бир умр хизматингизда бўлсам, оғирингизни енгил қилсам дейман.

Она! Нақадар латофатга бой сўз. Мен ушбу сўзларимни оқ қоғозга битар эканман, қалбим ҳаяжонга тўлади, кўзимга беихтиёр қувонч ёшлари келади. Ҳурматли редакция, мен газетхонларимизга ўзимнинг меҳрибон, ҳақиқий оналик меҳри ила тарбиялаб вояга етказаётган онаизорим Хадичахон ва оилавий шароитимиз ҳақида ҳикоя қилмоқчиман.

Мен ушбу сатрлар орқали, меҳридарё онамга, фарзанд миннатдорчилигини изҳор этаман. Балки, сиз таажжубланарсиз: «Ҳамма оналар ҳам болаларини тарбиялаб ўстиради», — деб. Келинг яхшиси, марҳамат қилиб, тарихини эшитинг.

Биз Жалабек қишлоқ Советида истиқомат қиламиз. Отам Неъматжон Эргашев Улуғ Ватан уруши қатнашчиси эди. Оилада етти жон — беш қиз ва икки ўғил эдик. Онам 1958 йилда оламдан ўтди. Бошимизга оғир кулфат тушди.

«Она бирла ҳаёт обод» деганларидек, бошимизни силашга бир меҳрибон қўл керак эди. Отам биз учун керакли бўлган аёлга уйланиши лозим эди. Шундай бўлди ҳам. 1962 йилда Хирабек қишлоқ Советида яшайдиган Хадичахон исмли аёлга уйланди. Буни қарангки, ҳаёт бизга онаизоримизни қайтариб бергандай бўлди. Чунки, бизни меҳрибон, ҳақиқий болажон, қалби кенг, олижаноб инсон ўзининг иссиқ бағрига олди. Янги ҳаёт бошланди. Лекин бу узоққа бормади. Лаънати уруш отамни нимжон қилиб қўйган эди. Узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг, у киши 1964 йилда мангу кўз юмди. Дайди ўлим отажонимни ҳам орамиздан олиб кетди. Шароитимиз оғир аҳволда қолди. Соф кўнгил, пок қалбли аёл, меҳрибон она бизни ўз боласидай тарбия қилди ва тарбияламоқда. Кечани-кеча, кундузни-кундуз, қор-ёмғир демай, бизни боқиб, тарбиялаб вояга етказди. Уйли-жойли қилди.

Раҳмат сизга, онажон! Сиздан бир умр миннатдормиз. Сиздай меҳридарё онани қанча ардоқлаб, эъзозласак ҳам оз. Отамиз ўрнида ота, онамиз ўрнида она бўлиб тарбияладингиз! Сиздан биз бир умр миннатдормиз. Қўлимиз кўксимизда, ўзимиз таъзимдамиз.

Ҳозир опаларим Энахон беш, Ёқутхон тўрт. Ўктамхон уч фарзанднинг онаси. Акам Қаҳрамонжон ҳарбий хизматда, Машрабжон 9 синфда. синглим Муножаат эса 6-синф ўқувчиси. Мен 10-синфни битирганман. Ҳозир ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда сиртқи бўлимга ўқишга кириш учун тайёргарлик кўраяпман.

САИДА НЕЪМАТОВА,
Андижон районидаги Калинин номли колхоз.

ЎЗБОШИМЧАЛИК

Совет кишиларининг соғлиғини сақлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш партия ва ҳукуматимизнинг доимо диққат марказида бўлиб келаётган масаладир. Мамлакатимизда меҳнаткашлар соғлигини сақлашнинг мукаммал системаси вужудга келтирилганки, бу халқимиз эришган катта ғалабаларнинг биридир. Касалхоналар, поликлиникалар, амбулаториялар, санаторийлар, дам олиш уйлари, профилакторийлар — буларнинг ҳаммаси халқ хизматида. Уларда минг-минглаб медицина ходимлари ўз бурчларини садоқат билан адо этмоқдалар.

Касалликларнинг олдини олиш ва уларга қарши кураш мақсадида мамлакатимизда профилактик текширишлар мунтазам олиб борилади. Айниқса савдо ва умумий овқатланиш тармоқларида ишловчи кишиларнинг ҳар йили 4 марта медицина кўригидан ўтиши шарт қилиб қўйилган. Бу қоидага амал қилмаган кишиларга нисбатан тегишли чоралар кўрилади.

Пайариқ район санитария-эпидемиология станцияси ходимлари райондаги савдо ва умумий овқатланиш корхоналарида санитария қоидаларига риоя қилинишини текшириш билан бирга шу корхонада ишловчи кишиларнинг ўз вақтида медицина кўригидан ўтишини ҳам назорат қилиб борадилар. Афсуски, озиқ-овқат савдоси ва умумий овқатланиш корхоналари ходимларининг айримлари санитария-гигиена қоидаларининг бузилишига йўл қўймоқдалар, медицина кўригидан ўз вақтида ўтмаётирлар. Ўтган йилнинг ўзида районда медицина кўригидан ўз вақтида ўтмагани учун озиқ-овқат савдоси ва умумий овқатланиш корхоналари ходимларидан 56 кишига жарима солинган. Санитария қоидалари қўпол равишда бузилганлиги, тозалик ва озодаликка эътибор берилмаганлиги учун 35 объект вақтинчи ёпиб қўйилган.

Ана шундай чоралар кўрилишига қарамасдан, айрим савдо ходимлари ўзбошимчаликни давом эттираверганлар. Наримон матлубот жамиятига қарашли 7-магазин антисанитария ҳолатида бўлганлиги учун СЭС ходимлари томонидан беркитиб қўйилган. Лекин магазин мудири Норбек Холов магазинни ўзбошимчалик билан очиб, савдони давом эттираверган. Прокуратура аралашуви билан Норбек Холов ўз вазифасидан четлатилди.

Наримон қишлоғидаги сомса цехида тозаликка риоя қилинмаётганлиги учун сомсапаз Аҳмад Рўзиқулов бир неча марта огоҳлантирилди ва ҳатто унга 20 сўм миқдорида жарима ҳам солинди. Цехдаги антисанитария аҳволи ҳақида матлубот жамияти правлениесига ҳам маълум қилинди. Лекин ҳамон ўзгариш бўлмаётир.

Бундай ўзбошимчаликлар афсуски, районда ҳали ҳам давом этмоқда.

Челек матлубот жамиятига қарашли 3-магазин ҳам антисанитария ҳолатида бўлганлиги учун ва магазин мудираси Гулчеҳра Искандарова медицина кўригидан ўтмаганлиги учун СЭС ходимлари бу магазинни вақтинча беркитиб қўйдилар. Аммо Гулчеҳра Искандарова магазинни очиб савдони давом эттирди. Лекин бу ўзбошимчалик унга қимматга тушди. Район прокуратураси Гулчеҳра Искандаровага нисбатан жиноий иш қўзғатди.

Аҳоли соғлиғи тўғрисида ўйлаш, санитария-гигиена қоидаларига қатъий риоя қилиш ҳар бир совет гражданининг бурчидир. Бу муҳим ишга лоқайдлик билан қаровчилар. белгиланган тартиб ва қоидаларни бузувчилар тегишли жазо олишлари табиийдир.

А. МАЛЛАЕВ,
Пайариқ район прокурори, юстиция маслаҳатчиси.

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

БУХОРО, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Меҳнаткашлар депутатлари Бухоро область. Советининг сессиясида КПСС XXIV съезди қарорлари асосида халқ контроли органлари ишини янада яхшилаш чоралари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Область халқ назоратчилари кейинги йилларда ўз фаолиятларини активлаштирдилар. Уларнинг жонкуярлиги туфайли ўтган йили область бўйича 10 миллион киловатт-соат электр энергия, 14 миллион куб метр табиий газ, 800 тоннадан кўпроқ цемент, 12 минг тоннага яқин металл ва бошқа материаллар иқтисод қилиб қолинди.

Сессияда область Советининг аҳолига маиший хизмат кўрсатиш доимий комиссияси иши тўғрисидаги ахборот ҳам тингланди.

Сессия ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев қатнашди ва нутқ сўзлади.

Сессия муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИ— БОШ МАСАЛА

ИҚТИСОДИЙ БИЛИМЛАР УНИВЕРСИТЕТИ

В. И. Ленин Улуғ Октябрдан кейинги даврда ёзган асарларида халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш программаси ҳақида фикр юритиб, янги ижтимоий тузумнинг ғалаба қозониши учун меҳнат унумдорлигини оширишнинг аҳамиятини алоҳида таъкидлаган эди. Коммунистик партия мамлакатимизда меҳнат унумдорлигини ошириш соҳасидаги ўз фаолиятида Владимир Ильичнинг ана шу кўрсатмаларига оғишмай амал қилиб келмоқда.

Социалистик жамият қурилишида меҳнат унумдорлигининг ҳал қилувчи роли шу билан белгиланадики, меҳнат унумдорлигини ошириш миллий даромадни ва ялпи ижтимоий маҳсулотни кўпайтиришнинг асосий манбаидир.

Совет ҳокимияти йилларида саноатда маҳсулот чиқариш меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига беқиёс ўсди. Еттинчи беш йилликда меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига саноат маҳсулоти 62 процент, саккизинчи беш йилликда 73 процент, 1970 йилда 84 процент ўсди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ҳозирги босқичда янада катта аҳамият касб этмоқда.

Мамлакатимиз индустриялаштириш программасини амалга оширишга киришган, халқ хўжалигида банд бўлган кишиларнинг миқдори тез ўсиб бораётган 20-йилларнинг охирларида халқ хўжалигида банд бўлган кишиларнинг сони тез ўса бошлади. Социал-иқтисодий қайта ўзгаришлар миллион-миллион кишиларни ишлаб чиқаришга жалб этишни таъминлади. Саноатда, транспортда ва бошқа соҳаларда янги қурилишларнинг миқёси муттасил кенгайиб бориши халқ хўжалигининг ишчи кучларига бўлган эҳтиёжларини ҳам тобора ошириб борди.

Сўнгги йигирма йил ичида иш билан банд бўлганларнинг умумий миқдорида моддий ишлаб чиқариш билан бевосита боғлиқ бўлмаган соҳа ходимларининг ҳиссаси бир ярим баравардан кўп ошди. Бу ҳисса тобора кўпайиб бормоқда. Чунки ҳозирги босқичда аҳоли турмуш даражасининг ошиб бориши моддий ишлаб чиқариш соҳаларининг ўсишига қараганда хизмат кўрсатиш тармоқларининг устун даражада ривожланишини тақозо этмоқда. Шундай бўлса-да, янгидан-янги ходимларни моддий ишлаб чиқаришга жалб қилиш юз бермаётир, деб бўлмайди. Шу фактор ҳисобига 1966—1970 йилларда саноат маҳсулотининг 27 процент ўсишига эришилди. Моддий ишлаб чиқариш соҳасида иш билан банд бўлганларнинг миқдори асосан янги корхоналарни ишга тушириш, қурилиш ҳажмининг кенгайиши, янги районларни ўзлаштириш ҳисобига кўпаймоқда. **Ишлаб турган корхоналарда эса, айниқса техника жиҳатидан реконструкция қилинаётган корхоналарда ишлаётганлар умумий миқдорини оширмаган ҳолда маҳсулот чиқаришни кўпайтириш тамоман, меҳнат унумдорлигини оширишга асосланиши керак.**

Меҳнат унумдорлиги саноатда ва қурилишда шу тўққизинчи беш йилликда 36-40 процент, қишлоқ хўжалигида 37-40 процент оширилади. Республикамизда ҳам меҳнат унумдорлиги саноатда 38 процент, қурилишда 37 процент, қишлоқ хўжалигининг жамоат секторида 32 процент ошади.

1971—1975 йилларда миллий даромад бутун ўсишининг 80-85 проценти меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига бўлишига эришилади. нефть қазиб чиқариш ва нефтни қайта ишлаш, қора ва рангли металлургия, химия, машинасозлик ва оғир саноатнинг кўпгина тармоқларида маҳсулот чиқаришни ходимлар миқдорини кўпайтирмаган ҳолда, яъни меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига ўстириш назарда тутилади. Меҳнат унумдорлиги кўмир саноатида тахминан 1,4 баравар ошгани ҳолда кўмир қазиб чиқариш 11 процент кўпаяди.

Қишлоқ хўжалигида меҳнат унумдорлигининг ошиши туфайли маҳсулот етиштиришнинг бутун ўсиши таъминланади ва айни вақтда ходимлар миқдори камаяди. Қурилишда меҳнат унумдорлигининг ўсиши натижасида қурилиш-монтаж ишлари ҳажми 95 процент ўсади Ўзбекистон ССРда тўққизинчи беш йилликда меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига саноатда маҳсулот чиқариш 82 процент ўсади. Қишлоқ хўжалигида маҳсулот ҳажмининг бутун ўсиши меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланади.

Тўққизинчи беш йилликда меҳнат унумдорлигини оширишга бўлган юксак талаб шунчаки бир истак эмас. Бунга эришиш реалдир. Шчекино химия комбинатида ўтказилган тажриба бунинг яққол мисоли бўла олади. Бу корхонада меҳнатни ташкил этиш яхшиланганлиги, энг яхши ютуқлар моддий рағбатлантирилаётганлиги, бошқаришнинг анча такомиллашган структураси яратилганлиги, ишчиларнинг кўп касбларни эгаллаганликлари уч йил ичида 1000 кишини бошқа корхоналарга ўтказиш имконини берди. Айни вақтда меҳнат унумдорлиги икки баравардан зиёд ошди. Шчекино тажрибаси мамлакатимизнинг бошқа кўпгина корхоналарида муваффақият билан амалга оширилмоқда. Ленин орденли Олмалиқ кон-металлургия комбинати коллективи 1971 йилни муваффақиятли якунлади. Берилган топшириқдан ташқари юзлаб тонна мис, рух, концентрат ва бошқа маҳсулот берилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига маҳсулот чиқариш 86 процент ўсди. Коллектив ишлаб чиқариш суръатларини ошира бориб, 1972 йилда пландан ташқари бир неча юз минг сўмлик маҳсулот чиқариш ва бу ўсишга меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришиш мажбуриятини олди.

Меҳнат унумдорлигини оширишнинг асосий резервларидан бири—ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаштириш, қўл меҳнатини қисқартириш ва тобора бутунлай суриб чиқаришдан иборат. Халк хўжалигида ҳозирча қўл меҳнати катта ўрин тутмоқда. Саноатда юк ортиш-тушириш, юкларни транспортировка қилиш, омбор хўжалигида, асбоб-ускуналарни ремонт қилиш ва созлашда қўл меҳнати ҳали ҳам кўп.

Қўл меҳнати айниқса қишлоқ хўжалигида кўп сарфланмоқда. Республикамизда техникадан, меҳнат ресурсларидан рационал фойдаланиш эвазига меҳнат харажатларини ҳар гектар ер ҳисобига 250-300 киши-соат ёки ўртача кўрсаткичларга қараганда уч баравар қисқартирган кўпгина колхозлар ва совхозлар бор. «Малик», «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», «Гулбоғ» совхозлари, Мирзачўлдаги кўпгина қўриқ совхозлар ҳар центнер пахта етиштиришга 2-3 киши-куни сарфламоқдалар ва ҳар бир ходим ҳисобига йилига 15-20 тоннадан пахта етиштирмоқдалар. Айни вақтда айрим колхозлар ва совхозларда техникадан қониқарсиз фойдаланилмоқда. прогрессив технология, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш суст жорий этилмоқда, механизатор кадрлар тайёрлаш ва уларнинг ишда мустаҳкамланиб қолишлари тўғрисида етарли ғамхўрлик қилинмаётир.

Шунинг учун бу хўжаликларда меҳнат унумдорлиги илғор колхозлар ва совхозлардагига нисбатан 2-3 баравар кам бўлмоқда.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг яқинда қабул қилган «Пахтачиликда техника тараққиётини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида шу камчиликлар қайд қилинган ва маҳаллий партия ва совет ташкилотлари зиммасига пахтачиликда меҳнат унумдорлигини оширишга жиддий эътибор бериш, бунинг учун техника тараққиётини ҳамма жойда жорий этиш вазифаси юкланди.

Меҳнат унумдорлигини янада ўстириш ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш кўп жиҳатдан техника даражасини такомиллаштиришга ва асосий ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланишни яхшилашга боғлиқдир. Асосий ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланиш самарадорлиги фондлардан келадиган тушум билан ифодаланади. Фондлардан келадиган тушумни кўпайтиришнинг шарти янги техникани жорий этиш ва ундан энг самарали фойдаланишдир.

Асосий ишлаб чиқариш фондларининг самарадорлигини оширишнинг энг йирик резервларидан бири—уларнинг хизмат муддатини қисқартириш ва эскирган ускуналарни алмаштиришни тезлатишдан иборат. Тўққизинчи беш йиллик планда маънавий эскирган машиналар ва агрегатларни алмаштириш ва модернизация қилиш назарда тутилган. Бу борада принципиал янги меҳнат қуролларини. ўзининг техника-иқтисодий кўрсаткичларига кўра Ватанимиздаги ва жаҳондаги энг афзал технология жараёнларини яратиш ва жорий этиш вазифаси қўйилган. Чунончи, электр энергияси, химия ва нефть химияси саноати, машинасозлик, приборсозлик, автоматлаштириш воситалари, ҳисоблаш машиналари ва сермеҳнат ишларни механизациялаш учун ускуналар ишлаб чиқариш сингари тармоқларда маҳсулот чиқариш беш йил ичида 67 процент кўпаяди. Бу эса, ўтган беш йилликда бутун саноатдагига нисбатан 42-46 процент

Проблемалар, фикр ва мулоҳазалар...

ТАБИАТ ИНЪОМИ

Ҳозирги вақтда халқ хўжалигида катта аҳамиятга эга бўлган ўсимлик маҳсулотларидан бири эфир мойидир. Эфир мойидан парфюмерияда, косметика, фармацевтика, совун тайёрлаш ва озиқ-овқат саноатида кенг фойдаланилади.

Халқимиз моддий ва маданий турмуш фаровонлигининг янада ошиши эфир мойларга бўлган эҳтиёжни тобора ошираётир. Шунингдек, мамлакатимизда фан ва техниканинг тараққиёти эфир мойли ўсимликларни чуқур ўрганишни тақозо этмоқда. 1971 йилда Кишинев шаҳрида бўлиб ўтган эфир мойли ўсимликларни ўрганиш проблемасига бағишланган Бутуниттифоқ симпозиуми эфир мойли ўсимликларнинг географик тарқалиши, саноат аҳамиятига эга бўлган турларини аниқлаш каби актуал масалаларни муҳокама қилди.

Демак, эфир мойли ўсимликларни ўрганиш биология соҳасидаги актуал масалалардан бири ҳисобланади. Ҳозир дунё миқёсида ҳар йили ўсимликлардан 20 минг тонна эфир мойи олинмоқда. Ҳозир Қрим, Кавказ ва Молдавияда ялпиз, маврак, лаванда, атиргул, Тожикистонда эса геран экиб ўстирилмоқда. СССРда 1500 та колхоз ва 40 та махсус совхоз эфир мойли ўсимликларни етиштириш билан шуғулланади. Республикамизнинг иқлим шароити: серқуёшлиги, ёз мавсумининг узунлиги эфир мойли ўсимликларни кўплаб ўстириш имкониятини беради. Бундай қулай иқлимга эга бўлган шароитда эфир мойли ўсимликларни экиб ўстирадиган ёки табиий ёввойи ўсувчи эфир мойли ўсимликларни тайёрлайдиган хўжаликлар ташкил қилиш вақти келмадимикин? Ўзбекистонда эфир мойли ўсимликлар билан шуғулланадиган хўжаликларнинг йўқлиги натижасида жуда катта табиий запасларга эга бўлган сифатли эфир мойлар берадиган ўсимликлардан фойдаланилмай келинаётир.

Шу сабабли тоғ ва адирларимизда, чўл ҳамда яйловларимизда ўсувчи эфир мойли ўсимликларни ўрганиш тобора заруриятга айланаётир. Шундай экан, бу масала билан Ўзбекистон ССР енгил саноат министрлиги шуғулланса мақсадга мувофиқ бўлур эди. Чунки республикамизда учрайдиган эфир мойли ўсимликлар эфирнинг миқдори ва сифати жиҳатидан ҳам бошқа республикалардан қолишмайди. Маҳаллий саноат тармоқларини кенгайтириш тўғрисида махсус қарор ҳам бор. Эфир мойларининг асосий манбаи эфир мойли ўсимликлар бўлиб, улар 87 оила ва 3000 турни ташкил этади. Шундан 77 оила ва 1054 тури СССР флорасида учрайди.

Республикамизда мавжуд тўрт минг тур ўсимликнинг 8-10 проценти эфир мойли ўсимлик ҳисобланади. Сурхон — Шеробод водийсининг иқлим шароити эфир мойли ўсимликларни кўпайтириш учун жуда ҳам қулай. Бу водийда хилма-хил қимматбаҳо эфир мойи берадиган табиий запасларга бой ўсимликлар кўп ўсади. Сурхон — Шеробод водийсида ўсадиган 1500-2000 тур ўсимликнинг 40 оилага мансуб бўлган 200 га яқин тури эфир мойлидир.

Сурхондарё шароитида ўсадиган эфир мойли ўсимликларга: арча, иссоп, маврак, абрук, кийик ўти, тоғ райҳони, алқор, коврак, шувоқ кабиларни киритиш мумкин. Эфир мойлари жаҳон бозорида энг қимматли маҳсулот ҳисобланади. Эфир мойларидан сут, гўшт, вино, кондитер корхоналарида фойдаланилади.

Молдавияда бир тонна агиргулдан бир килограмм эфир олинади, унинг баҳоси 950 сўмга тенгдир. Бизнинг шароитимиздаги маврак, абрук, иссоп каби ўсимликлардан ҳам кўп миқдорда эфир мойи олиш мумкин. Чунки, уларнинг табиий запаслари кўп. Масалан, бир тонна абрукдан 5-6 килограмм, бир тонна иссопдан эса 8-9 килограммдан эфир мойи олиш мумкин.

Табиат инъом этган бу бойликлардан фойдаланиш иқтисодий томондан самаралидир. Эфир мойини ажратиб олишнинг энг қулай ва ихчам усуллари мавжуд. Масалан, биз дала шароитида эфир мойларни ажратиб олишда ҳайдаш аппаратидан фойдаланяпмиз.

Афсуски, кейинги йилларда республикамизда эфир мойли ўсимликларни ўрганиш масаласига етарли эътибор берилмаётир. Бизнингча, Сурхондарё тоғларида учрайдиган ўсимлик ресурсларини ҳимоя қилиш мақсадида Қўҳитанг тоғидаги Вандоб, Бойсундаги Авлод, Ҳисор тоғидаги Сангардак ва Хонжиза қишлоқларида махсус участкалар ажратиш лозим. Акс ҳолда доривор, витаминли, нектарли (асал сақловчи), бўёқбоп, алкалоидли, эфир мойли ҳамда истеъмол қилинадиган мия, алқар, упор, занжабил, равоч каби ўсимликлар тобора камайиб бормоқда.

Ҳозир Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ботаника институти олимлари эфир мойли ўсимликларни ўрганиш билан бир қаторда, уларни маданийлаштириш соҳасида илмий-тадқиқот ишларини олиб бораётирлар. Лекин бу ишлар ҳали етарли эмас. Республикамиздаги мавжуд парфюмерия ва озиқ-овқат саноати корхоналари арзон ва сифатли эфир мойларидан фойдаланиш йўлларини синаб кўришга киришишлари керак. Шу мақсадда Иттифоқ миқёсида парфюмерия-косметика, фармацевтика ва озиқ-овқат саноати учун хом ашё бўлган эфир мойларини ажратиб оладиган йирик саноат корхонасини барпо этиш вақти келди.

И. И. ГРАНИТОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор.

Қ. ЖУМАЕВ,
Термиз Давлат педагогика институтининг катта ўқитувчиси.

ҲЕЧ КИМ ҲЕЧ ҚАЧОН УНУТИЛМАЙДИ
КЎКСИ ҚАЛҚОН ЙИГИТЛАР

Уруш ҳақида кинолар ва китоблар ҳикоя қилиб беради бизга... Қон тўкиб бизларга озодлик келтирган одамлар олдида изза чекиб қолмаслик учун уларга муносиб яшагинг келади, киши! Биз — изтопарлар сафига қўшилдик. Катта авлод кишиларининг жасорати тўғрисида мумкин қадар кўпроқ билмоғимиз керак. («Мальчишкам — про войну», «Болаларга — уруш ҳақида». «Правда», 1972 йил 11 январь).

Ёш авлоднинг қалб нидоси бу! Шу сатрларни ўқир эканмиз, газетамизнинг 1971 йил 20 ноябрь сонида босилган «Днепрда достон бўлганлар» сарлавҳали мақола юзасидан келаётган хат-хабарларни яна бир кўздан кечирмоқчи бўлдик:

— Совет Иттифоқи Қаҳрамони Абдусалим Деҳқонбоевнинг қаерга дафн этилганлигини ҳалигача билмасдик. «Совет Ўзбекистони» газетасининг ўтган йил 20 ноябрь сонида босилган материални ўқиб, бағоят хурсанд бўлдик. Айниқса, қаҳрамоннинг рафиқаси Нурнисо ая билан ўғли Абдулазизнинг қувончи чексиз. Улар ҳозир Фарғона область Ленинград районидаги «Комсомол» колхозида истиқомат қилишади.

Бу хатни Қўқон шаҳридаги 25- ўрта мактабнинг тарих ва жамиятшунослик фани ўқитувчиси Рустам Гатин юборган. Ўртоқ Гатин Ленинград районидаги 1- ўрта мактабда ўқитувчилик қилган йилларида тарих тўгараги ташкил этди. Тўгарак аъзолари қизил изтопарлар сафига қўшилиб, Улуғ Ватан урушида бедарак кетган кишиларни излаш соҳасида анча ишларни амалга оширдилар. Чунончи, Абдусалим Деҳқонбоевни қидиришда Ҳайдар Парпиев, Маҳбуба Солижонова, Раъно Эргашева, Охун Маҳмудов, Каромат Абдураҳмонова сингари ўқувчиларнинг анча меҳнати сингган.

— Ленинград районининг барча меҳнаткашлари каби қизил изтопарлар ҳам, — дейди Рустам Гатин хатининг охирида, — редакция коллективига чуқур миннатдорчилик изҳор этадилар. Биз қаҳрамоннинг номини абадийлаштириш учун ўқувчилар томонидан йиғилган макулатура ҳамда металлоломдан тушган маблағ ҳисобига Абдусалим аканинг бюстини ўрнатишни лозим топдик. Ўзбекистон КП Ленинград район комитети ва меҳнаткашлар депутатлари район Совети ижроия комитети таклифимизни маъқуллашди.

Мана бу хатни Белоруссия ССР Гомель область Лоев районидаги Деражичи қишлоғидаги саккиз йиллик мактабнинг бир группа ўқувчилар ёзган:

— Азиз ўзбек дўстлар! Қишлоғимиздаги биродарлар қабристонини ҳамиша зиёрат қилиб турамиз. Баҳорда гул экамиз, пионерларнинг сборларини ўтказамиз. Уларда Ватанимизнинг муносиб ҳимоячилари бўлиб етишиш учун тантанали ваъда берамиз. Ҳар гал, ҳар сафар шундай қиламиз. «Совет Ўзбекистони» газетасининг 1971 йил 20 ноябрь сонини олгач, уни дарҳол мактаб музейига қўйдик ва Деҳқонбоевнинг қабридаги «Абдуса» исмини Абдусалим деб тузатдик. (Илгари Деҳқонбоев Абдуса деб ёзилган эди). Бу ишда бизга А. Г. Шкляров холисона хизмат кўрсатди.

... Афанасий Гаврилович Шкляров асли Деражичи қишлоғида туғилган. Фашистлар қишлоққа ўт қўйиб, тинч аҳолини қирғин қилаётган 1943 йилнинг октябрида у 12 ёшда эди. Жасур жангчиларимиз қишлоқ учун, Днепр дарёси учун қандай жанг қилганликларини ўз кўзи билан кўрган. Қонли тўқнашувларнинг гувоҳи бўлган. Жангчиларимиздан 1259 киши шу қишлоқ учун бўлган курашда жон берганлиги ҳали-ҳали унинг кўз ўнгидан кино лентасидек ўтиб туради.

Уруш тамом бўлди. Днепр дарёсини кечиб ўтишда ва Деражичи қишлоғини халос этишда мардларча олишиб ҳалок бўлган 1259 солдат ва офицер биродарлар қабристонига дафн этилди. Улардан етти киши — Совет Иттифоқи Қаҳрамонларидир.

Афанасий Гаврилович ҳозир 41 ёшда. У Днепрда сузиб юрувчи «Полярний» теплоходида капитан бўлиб ишлайди. Урушни эслаганида тепа сочи тикка бўлади, кўзларида ғазаб учқунлари чақнайди. Шу боисдан бўлса керак, Афанасий Гаврилович Деражичи қишлоғидаги биродарлар қабристонига дафн этилган Совет Иттифоқи Қаҳрамонларидан етти кишининг қабрига ўз ҳисобидан мармар тош йўниб, баҳодирларнинг исм-фамилияларини зарҳал ҳарфлар билан ўйиб ёзиб қўйди.

Афанасий Гаврилович бу ерга тез-тез келиб туради. Қаҳрамонлар қабрини зиёрат қилиб, улар жасорати олдида ҳар сафар бош эгиб қайтади...

81-ўқчи дивизиянинг собиқ командири, истеъфодаги генерал майор А. Б. Баринов ҳаяжонланиб бундай дейди:

— Жасорат майдонида донг таратган, баъзи сабабларга кўра ҳозиргача номаълум бўлган жангчиларимизни излаб топишда ва уларнинг номини абадийлаштиришда катта иш қилаётган «Совет Ўзбекистони» коллективига миннатдорчилик изҳор этаман. Дивизиямизда хизмат қилиб, урушда бедарак йўқолган жангчиларни излаб топишда газета бундан буён ҳам катта ёрдам кўрсатади, деган умиддаман.

Генерал Баринов командирлик қилган дивизия душманни Курск остоналаридан Берлингача қувлаб, мажақлаб борди. Довюраклар орасида ўзбеклар ҳам кўп эди. Фашизмга қарши кўксини қалқон қилган йигитларимизнинг ҳар бири бир достон...

«Днепрда достон бўлганлар» мақоласида Абдулла Абдураҳмонов деган жангчининг ҳам номи тилга олинган эди. Шу муносабат билан редакцияга анча хат келди. Қува районидаги «Коммунизм» колхозидан Кенжабой Собиров «Абдулла Абдураҳмонов — менинг акам», деб ёзса, Шўрчи районидаги Жданов номли колхоз чўпонлари Исмоил ва Мамарасул Абдураҳмоновлар «Абдулла Абдураҳмонов — бизнинг акамиз бўлиши керак»», дейишади. Бўстонлиқ районидаги Хўжакент қишлоғида яшовчи Тамара Абдураҳмонова эса Абдулла Абдураҳмонов менинг отам бўлса керак, дейди. Москва районидаги «Ленин йўли» колхозидан Бухаҳол Фармонқулова «Менинг жигаргўшамнинг исм-фамилияси Абдулла Абдураҳмонов эди, газетада номи чиққан Абдуллажон — бу менинг ўғлим», деб ёзган. Қоракўл районидан Т. Юсупов бўлса, марҳум Абдулла Абдураҳмонов менинг отам бўлишлари керак, деган мазмунда хат йўллаган.

Уларнинг хатларини ўқиган одамнинг юраклари зирқираб кетади. Уруш! Не-не кулфатларни келтирмади у. Муштипар оналар бедарак кетган жигарбандларини, келинчаклар ёстиқдошларини, ўшанда гўдак қолганлар оталарини ҳамон кутишади, излашади, қидиришади. Абдулла Абдураҳмонов каби минг-минглаб шерзодларни излаётганлар ҳам шулар. На чора! Юқорида номлари зикр этилган ўртоқларни хурсанд қилолмаймиз. «Днепрда достон бўлганлар» мақоласидаги Абдулла Абдураҳмонов асли Чуст районидан бўлиб, 1910 йилда туғилган. 28024 дала почтасида (ҳарбий қисмда) оддий аскар эди. Унинг ҳам қабри — Деражичи қишлоғида.

Фарғона область Киров районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхози «Париж коммунаси» бўлимининг ишчилари — Ҳамиджон ва Маҳмуджон Убайдуллаев ўртоқлар, хатингизга жавобан сизларга маълум қиладиган хабаримиз бор: сизлар суриштираётган Ортиқбой Убайдуллаев (балки акангиздир) 45804 дала почтасида оддий аскар бўлиб хизмат қилган. Армия сафига Киров районидан чақирилган. Днепрни кечиб ўтишда қаҳрамонларча ҳалок бўлган. Деражичи қишлоғидаги биродарлар қабристонига дафн этилган.

...Қўлимизда Деражичидаги биродарлар қабристонида мангу уйқуда ётганлардан 165 кишининг рўйхати... Уларнинг ҳаммасини газетада эълон қилиш имконияти йўқ. Эҳтимол, телевидение ёки радио орқали маълум қилармиз. Қуйида баъзиларининг исм-фамилияларини келтирамиз:

Яҳё Маҳмудов — 1920 йилда туғилган, Олтиариқ районидан; Маматқодир Маҳмудов — 1908 йилда туғилган, Поп районидан; Раҳим Маманқулов — Орджоникидзе районидан; Муҳаммад Муродов — 1895 йилда туғилган, Нарпай районидан; Тожи Рўзиев (1920 йил), Комил Ризаев — 1914 йилда туғилган, Каттақўрғон районидан; Норам Алиқулов — Жарқўрғон районидан; Воҳид Отабоев — Янгийўл районидан; Тўхта Ғайбуллаев — 1921 йилда туғилган, Булунғур районидан; Салим Мўминов — 1914 йилда туғилган, Чуст районидан; Маҳмуджон Худоёров — Наманган районидан; Бозор Ҳожиев — 1916 йилда туғилган; Нормурод Эшмуродов — 1918 йилда туғилган — иккаласи ҳам Нарпай районидан...

Фашистларга қарши мардона жанг қилиб, она-Ватан ва халқ учун жонини фидо этган ватан ботирларининг табаррук номлари абадий яшайди! Ҳеч ким ҳеч қачон унутилмаган ва унутилмайди.

С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

Винницк давлат украин музикали драма театри қозоқ драматурги Ғ. Мусреповнинг «Муҳаббат достони» пьесасини саҳналаштирди. Суратда: шу спектаклдан саҳна. Баян — артистка Клавдия Фёдоровна Барил ва унинг дугонаси Тансиқ — артистка Маина Михайловна Ушнева.

Е. Копит фотоси (ТАСС фотохроникаси).

ЁШЛАР — ДЕНГИЗ ФЛОТИГА

Ватанимиз улуғ денгиз давлатидир. Бепоён мамлакатимизнинг сарҳадларини денгиз ва океанларнинг сувлари ўраб олган. Денгиз чегараларимизнинг узунлиги 108 минг километрни ташкил этади. 14 денгиз ва 3 океан сувлари мамлакатимиз қирғоқларини тинимсиз ювиб туради. Бу халқимиз жасур ва қаҳрамон денгизчилар етиштирганлигининг асосий омилларидандир. Ҳарбий-Денгиз Флотимиз тарихи душман устидан қозонилган шонли ғалабалар, шунингдек, муҳим географик кашфиётлар билан тўлиқдир. Жаҳон харитасидаги кўпгина номлар рус денгизчиларининг фаолияти билан боғлиқ. Ажойиб ҳарбий-денгизчи Лазарев, Белингсгаузен, Лисянский, Крузенштерн, Невельской, Путятин ва бошқалар ана шулар жумласидандир. Ҳозирги замон Ҳарбий-Денгиз Флоти — Совет мамлакатининг денгиз ва океан манфаатларини ҳимоя қилишнинг қудратли посбонига айланган. Унинг составида фан ва техниканинг энг янги ютуқлари билан жиҳозланган кемалар бор. Бундай мураккаб техникани фақатгина юқори малакали, ғоявий чиниққан, совет халқи ва Коммунистик партия ишига чексиз содиқ матрослар, старшиналар, офицерлар бошқара оладилар. Ҳарбий-Денгиз Флотига офицерларни олий ҳарбий-денгиз билим юртлари етказиб бермоқдалар.

Севастополь олий ҳарбий-денгиз инженерлари билим юрти ҳарбий кемаларнинг замонавий энергетика установкаларини эксплуатация қилувчи юқори малакали инженер-офицерлар — Ҳарбий-Денгиз Флотининг инженер-механикларини тайёрлайди. Ўқиш муддати — беш йил.

Билим юрти курсантлари СССР Қуролли Кучлари сафида ҳақиқий ҳарбий хизматни ўтаётган ҳисобланадилар ва ўқув даврида давлат томонидан тўла таъминланадилар.

Билим юртида умумиттифоқ миқёсидагидек инженер кадрлар тайёрлаш системаси қабул қилинган. Ўқув процессини ташкил этиш ва методикаси мамлакатимиздаги бошқа инженерлар тайёрловчи олий ўқув юртларининг ўқув методикасидан ҳеч қандай фарқ қилмайди. Билим юртини битирган талабалар Бауман номидаги Москва олий техника билим юрти, Москва авиация институти, Москва электротехника институти, Москва инженерлик-физика институти, Москва физика-техника институтини битириб чиққанларнинг билим даражаси билан баравардир.

Курсантларнинг назарий билими ҳар йили кемалар ва кемасозлик заводларида амалий тажриба ўтказиш билан мустаҳкамланади. Практика вақтида курсантлар флот машқларида ва чет эл сафарларида фаол қатнашадилар.

Билим юртида ўқув курси мутахассислик бўйича диплом лойиҳасини ҳимоя қилиш билан тугалланади. Битирувчиларга кема хизмати «Инженер-лейтенант»и деган ҳарбий унвон, умумиттифоқ миқёсида бериладиган инженерлик дипломи, олий ҳарбий ўқув юртини битирганлиги тўғрисида ҳанжар ва кўкрак нишони берилади. Билим юртида бой ҳарбий ва педагогик тажрибага эга бўлган кўпгина йирик олимлар, офицерлар дарс берадилар. Техника фанлари доктори профессор А. А. Саркисов, техника фанлари доктори профессор В. С. Могильников, профессор М. А. Крастелев, техника фанлари кандидатлари доцентлар А. И. Фетисов, Н. С. Долгополов, Л. А. Кивако ва бошқаларнинг номлари флотда ва илмий доираларда машҳурдир.

Билим юртимизга Севастополь номи берилганлиги бежиз эмас. У юзлаб кема инженерлари ва механиклари тайёрлаб берган билим ўчоғидир. Билим юртининг собиқ талабалари флотда ўзларини кўрсатмоқдалар. Уларнинг кўплари СССР орден ва медаллари билан мукофотланганлар. Улардан икки кишига — Иван Морозов ва Станислав Самсоновга жанговар топшириқни бажаришда кўрсатган мардлиги ва қаҳрамонлиги учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилган.

Ёшлар, билим юртимизга марҳамат!

Бизнинг билим юртида ўқиш ўз ҳаётини денгиз ва Ҳарбий-Денгиз Флоти билан боғлаган киши учун катта шарафдир.

Б. КОНТОРОВИЧ,
офицер.

Суратда: Билим юрти курсантлари мусобақада.
Автор фотоси.

кўпдир. Масалан, программали бошқариладиган станоклар чиқариш уч ярим баравар кўпаяди. Бу станокларнинг афзаллиги шундаки, улар меҳнат унумдорлигини 3 — 4 баравар оширади. 1975 йилда электрон-ҳисоблаш машиналари 1970 йилдагига нисбатан 2,6 баравар кўп чиқарилади. Улар ёрдамида юксак унумли машиналар ва механизмлар тезроқ яратилади, ускуналар, ишлаб чиқариш участкаларининг энг яхши резервлари танлаб олинади, корхоналарнинг, цехларнинг оптимал ҳажмлари белгиланади, ходимларнинг юксак унум билан меҳнат қилиши учун энг қулай шароитга эришиш тадбирлари амалга оширилади.

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантириш тўққизинчи беш йиллик планида илғор технологияни жорий этиш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, меҳнатни ташкил этишнинг самарали методларини қўлланиш юзасидан катта-катта тадбирларни амалга ошириш назарда тутилган. Меҳнатни бутун чоралар билан механизациялаштириш мақсадида кўп миқдорда механизациялаштирилган ва поток линиялар, участкалар, цехлар, шунингдек комплекс механизациялаштирилган корхоналар барпо этилади. Технологик ускуналар паркининг техника даражасини ошириш, эскирган ва маънавий эскирган ускуналарни алмаштиришни жадаллаштириш тадбирлари амалга оширилади.

Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ва меҳнат унумдорлигини оширишда моддий харажатларни тежаш катта аҳамиятга эга. 1969 йилда моддий харажатлар ҳиссаси ялпи ижтимоий маҳсулотнинг 56 процентини ташкил қилди. Саноат маҳсулоти таннархида моддий харажатлар 80 процентдан кўпроқни ташкил этади. Ҳисоб-китобларга қараганда, шу беш йилликда материаллар, ёнилғи, электр энергиясини сарфлаш нормаларини 1970 йил даражасида қолдириладиган бўлса, 1975 йилга бориб 70 миллион тонна кўмир, 50 миллиард киловатт-соат электр энергияси, 40 миллион куб метр ишга яроқли ёғоч кўп керак бўлади, демакдир. Ўзбекистон саноати ходимлари хом ашё ва материалларни рационал сарфлаш йўлини астойдил изламоқдалар. Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги корхоналарида 1970 йилда меҳнат унумдорлигини оширишга, материаллар, ёнилғи, электр энергиясидан тежаб фойдаланишга, машиналар, механизмлар, агрегатлар, ишлаб чиқариш қувватларидан самарали фойдаланишга қаратилган 540 та тадбир амалга оширилиб, 1 миллион 234 минг сўм маблағ тежаб қолинди.

Моддий харажатларни камайтиришнинг асоси ва ҳал қилувчи фактори фан-техника тараққиётидир. Машиналар ва ускуналарнинг янги хилларини барпо этиш, янада такомиллашган технологияга кўчиш, хом ашё ва материалларни қайта ишлаётганда уларнинг исроф бўлишини камайтиради, улардан комплекс фойдаланишни таъминлайди ва бу билан маҳсулот чиқаришни кўпайтиради. Фан ва техника ютуқлари кўпгина янги хил хом ашё ва материалларнинг пайдо бўлишига олиб келади. Бу материаллар традицион материалларга қараганда ҳам арзон, сифат жиҳатидан ҳам, техникавий хусусияти жиҳатидан ҳам афзалдир. Янада такомиллашган ускуналар, янги технология жараёнларини жорий этиш ва ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш натижасида 1972 йилда 2 миллион тоннага яқин қора металлар прокати, 8 миллион тонна ёнилғи, 6,5 миллиард киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинади.

Тўққизинчи беш йиллик планнинг ажойиб хусусияти шундаки, унда меҳнат унумдорлигини оширишда фаннинг катта роли алоҳида таъкидланган. Бу табиий, чунки социализм билан фан олға томон ва ҳамжиҳат қадам ташламоқда. Агар 1914 йилда Россияда 10 мингдан сал кўп илмий ходим бўлган бўлса, ҳозирги вақтда мамлакатимизда қарийб 1 миллион олим фаннинг турли соҳаларида иш олиб бормоқда. Эндиликда жаҳондаги ҳар тўрт илмий ходимнинг бири СССРга тўғри келади.

Меҳнат унумдорлигини оширишда халқ хўжалигининг турли соҳаларида хизмат қилаётган ишчилар, инженерлар ва мутахассисларнинг малакали кадрлари ҳал қилувчи роль ўйнамоқдалар. Халқ хўжалигида банд бўлган ишчи ва хизматчиларнинг миқдори 1970 йилда 90 миллион кишига, мутахассислар миқдори 16 миллиондан кўпроқ кишига етди. Тўққизинчи беш йилликда мавжуд ускуналарни эксплуатация қилиш ҳамда машиналар, механизмлар ва технология жараёнларининг янги хилларини ўзлаштирувчи кадрлар тайёрлаш анча кенгайтириш назарда тутилган. 1971—1975 йилларда ҳунар-техника билим юртлари ва мактабларини битириб чиқувчи ёш ишчиларнинг миқдори ўтган беш йилликдагига нисбатан учдан бир баравар ошади. Бевосита корхоналарнинг ўзида малакасини оширувчи ишчи ва хизматчиларнинг миқдори анча кўпаяди. Олий техника маълумотга эга бўлган кадрларни тайёрлашни яхшилаш соҳасида ҳам катта ишлар қилинади. Республикамизда шу беш йилликда ҳунар-техника билим юртларини 244 минг йигит ва қиз битириб чиқади. Бу, саккизинчи беш йилликдагига нисбатан 47 процент кўпдир.

Меҳнатни моддий ва маънавий рағбатлантириш, моддий ва маънавий рағбатлантиришни тўғри уйғунлаштириш ҳам меҳнат унумдорлигини оширишнинг муҳим омилларидандир.

Сўнгги вақтларда мамлакатимизда иқтисодий ислоҳат амалга оширилиши давомида корхоналарни иқтисодий рағбатлантириш ва ходимларни моддий рағбатлантириш юзасидан катта ишлар қилинди. Партия XXIV съездида ўртоқ А. Н. Косигин қайд қилганидек, социалистик қурилишнинг ҳамма босқичларида, экономикани ривожлантириш ва меҳнат унумдорлигини оширишда социалистик мусобақа ҳал қилувчи ролни ўйнамоқда. Шунинг учун ҳам социалистик мусобақа ва коммунистик меҳнат ҳаракати катта яратувчилик кучига айланди.

КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини зўр ғайрат билан амалга ошира бориб, Москва ва Ленинграднинг илғор корхоналари бошлаб берган ажойиб ташаббусларни қўллаб-қувватлаб республикамиз меҳнаткашлари СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқдалар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ҳар бир меҳнат аҳлининг манфаатлари ва қобилиятларини, талаб ва эҳтиёжларини тобора тўла қондиришга доимо катта эътибор бериб келмоқда, уларнинг куч-ғайратини мамлакат экономикасини ривожлантиришга, совет кишиларининг турмуш даражасини оширишга қаратмоқда. Мамлакатимизда янада юксак меҳнат унумдорлиги учун тобора янги ҳаракатлар ва ташаббуслар вужудга келмоқда. Уларда чинакам коммунизм бинокорининг чексиз меҳнат шижоати акс этмоқда.

Экономикани ривожлантиришда, аҳолининг моддий ва маданий турмуш даражасини оширишда меҳнат унумдорлигини ошириш ҳар вақтдагидан кўра муҳим аҳамият касб этмоқда. КПСС XXIV съездида қайд қилингандек, меҳнат унумдорлигини, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш бизнинг асосий диққат-эътиборимизда туриши керак. Бинобарин, мамлакатимиз иқтисодий тараққиётининг асосий масалаларига шу нуқтаи назардан қарашимиз лозим.

Ю. ИСҲОҚОВ,
иқтисод фанлари доктори, профессор.

ШАХМАТ

МАРРА ВА САБОҚ

Мамлакатимиз пойтахти Москвада шахматчиларнинг катта мусобақаси бўлди. Шахмат олимпиадаси деб номланган бундай спорт кўриги СССРда биринчи бор ўтказилди. Бутуниттифоқ шахмат олимпиадасида Ўзбекистон вакиллари ҳам иштирок этди. Республикамиз шахмат федерациясининг раиси Мамажон Муҳиддинов кечагина Москвадан қайтиб келди. «Совет Ўзбекистони» мухбири у билан суҳбатлашди. Суҳбатнинг қисқача мазмуни қуйида эътиборингизга ҳавола қилинмоқда.

— Биринчи олимпиада сизда қандай таассурот қолдирди?

— Бундай катта мусобақа таассуротлари унутилмасдир, десам лоф бўлмас. Москвадаги муҳташам спорт саройида ўтказилган тантаналар вақтида космонавт-учувчи Совет Иттифоқи Қаҳрамони Валерий Севастьянов, профессор Макс Эйве бошлиқ халқаро шахмат федерацияси бюросининг аъзолари, кўзга кўринган бир қанча арбоблар шахматчилигимизнинг дадил қадамлари хусусида ҳаққоний гапларни айтдилар. Мусобақалар ташкилий жиҳатдан пухта уюштирилганлигини таъкидламоқчимиз. Бунинг учун фақат бир нарсани айтиш кифоя: икки ҳафта мобайнида кунига қарийб юз тахтада олиб борилган шахмат ўйинлари тафсилоти жаҳон мамлакатларига тезлик билан маълум қилиб турилди.

— Кўпчиликнинг эътиборини қозонган ўйинчилардан қайси бирларининг номларини айтишингиз мумкин?

— Шахмат олимпиадаси маҳоратимиз учун катта кўрик бўлди. Бу мусобақаларда тажрибали шахматчилар билан ёнма-ён тахтада истеъдодли ёшлар ҳам оқ ва қора доналар суришди. Петросян, Смислов, Таль, Штейн, Полугаевский, Бронштейн, Корчной, Карпов, Савон, Керес кабиларнинг ўйинларини кўпчилик мароқ билан томоша қилди. Романишин, Белявский, Горчаков, Кагелдиев, Аъзамов, Анитбоев, Мкртичанга ўхшаган истиқболли ёшларнинг шахмат тахтасини ўзига хос бир услубларда «бошқариши» бу ерда ҳозир бўлганларда яхши таассурот қолдирди.

— Ўзбекистон шахматчиларининг мавқеи тўғрисидаги мулоҳазаларингиз газетхон учун қизиқарли деб ўйлаймиз.

— Бу ҳақда жоним билан сўзлаб беришга тайёрман. Грузиялик ўртоқларимизни 6,5:5,5 ҳисобида ютдик. Шунда командамиз биринчи финал мусобақаларида қатнашишига умид пайдо бўлди. Лекин Арманистон командасини ютиш бизга кўпроқ манфаат келтиришини ҳам инобатга олдик. Рақибларимиздан чўчимаган бўлсак-да, узоқни кўзлаб иш тутиш лозим эди. Ўсмирларимиз учала тахтада ҳам енгилишди: ҳисоб 4,5:7,5 нисбатида тугади. Иккинчи финал группадаги ўйинларни 12 ўринга 4,5 очко жамғариш билан бошладик. Иккинчи турда Эстония командасини 7:5 ҳисобида ютишимиз тасодиф бўлмади.

Финал ўйинларининг тугашига тўрт матч қолганда вазият анча кескинлашди. Группада учинчи умумкоманда ҳисобида тўққизинчи ўринга уч команда баравар даъвогарлик қила бошлади. Арманистонликлар озарбайжонликлар устидан ғалаба қозонишди. Бизнинг командамиз озарбайжонликлардан 5.5 очко олди, холос. Охир-оқибат илгаригидан бир поғона пастлаб, бу сафар ўн биринчи ўринга лозим кўрилдик.

— Бу сафар бир поғона пастроқ жойдан ўрин олинганлигининг сабабини нималарда кўриш мумкин?

— Эркаклар тахтасида спорт мастерларимиз 45 имкониятдан 23 очко жамғаришди. Бу, қаноатланарли деса бўлади. Аёллар иккита тахтада 18 имкониятдан 11,5 очко тўплашди. Улар илғорлар қаторидан ўрин олди. Ўсмирларнинг 27 тадан 12 очко олгани, қизлар 18 ўринга бор-йўғи 6 очко тўплагани командамиз натижаларига салбий таъсир кўрсатди. Командамиз тўққиз матчнинг тўрттасини ютди, бештасида ютқазди, 108 имкониятдан 52,5 очко тўпланди.

— Мусобақа сабоқлари хусусида икки оғиз гапирсангиз.

— Шахмат олимпиадаси Ўзбекистон ёшлари орасида ҳали анча ишлар қилиниши лозимлигини рўй-рост кўрсатиб берди. Бунинг учун спорт мактаблари, тўгаракларга истеъдодли ёш шахматчиларни кўпроқ жалб қилиш керак, деб ҳисоблаймиз. Энг яхши ёш шахматчилар билан яккама-якка машғулотлар ўтказиш тадбирларини кўришимиз лозим бўлиб қолди. Алла Мкртичан ҳамда Г. Аъзамовга ўхшаган ишқибоз шахматчилар даврасини кенгайтириб боришимиз зарурлиги Москва мусобақалари вақтида айниқса равшанлашди.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР.

КХДР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ПХЕНЬЯН, 22 март. (ТАСС). Корея Халқ Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлигининг вакили бугун бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида Пак Чжон Хи бошлиқ қўғирчоқ тўданинг КХДРга қарши қаратилган янги ҳарбий тайёргарликлари хусусида баёнот берди.

Америка империализми рағбатлантираётган Жанубий Корея маъмурлари, дейилади баёнотда, Корея Халқ Демократик Республикаси территориясига кўпгина қуролли агентларни юбормоқдалар, уларнинг ҳарбий кемалари ва самолётлари эса республиканинг территориал сувлари ва осмонини бузиб ўтмоқдалар. Ўтган йилнинг ўзидагина Шимолий Корея территориясига 430 қуролли агент юборилди, Корея Халқ Демократик Республикасининг территориал сувларига 46 марта бостириб кирилганлиги ва КХДРнинг осмони 70 марта бузиб ўтилганлиги рўйхатга олинди. Улар Кореяда яраш тўғрисидаги битимни сурбетларча поймол этиб, демилитарлаштирилган зонани ҳарбий лагерга айлантирдилар. Бу зонада хилма-хил ҳарбий техника, шу жумладан танклар ва тўплар бор.

Бу ҳол, деб таъкидлаб ўтилади баёнотда, Пак Чжон Хи тўдаси Кореяда тинчликнинг сақланишидан ва мамлакатнинг тинч йўл билан бирлаштирилишидан манфаатдор эмаслигини кўрсатади.

Ташқи ишлар министрлигининг вакили Кореяда кескинликка барҳам бермоқ учун яраш битими ўрнига тинчлик битимини тузиш зарур эканлигини ва сўнгра Америка қўшинлари Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетилганидан кейин ҳар иккала томон қуролли кучларини анча қисқартириш зарур эканлигини уқтириб ўтди.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Прага яқинидаги Онжеевда жойлашган Чехословакия Фанлар академияси астрономия институтининг обсерваториясида Ернинг сунъий йўлдошларини кузатишга мўлжалланган биринчи лазер локатор яратилмоқда. Уни қуришда ЧССР, ГДР, ВХР, ПХР ва СССР олимлари иштирок этмоқдалар. Янги асбоб ер йўлдошларигача бўлган масофани жуда аниқ ўлчашга имкон беради. Суратда: инженер Франтишев Ханзл лазер локаторини навбатдаги синовга тайёрламоқда.

ЧТК — ТАСС фотоси.

БКП — 50 ЁШДА

БРАЗИЛИЯ ХАЛҚИНИНГ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

Бразилия Коммунистик партиясининг тузилганига бугун 50 йил тўлди. Бразилия Компартияси мамлакатда ягона уюшган сиёсий партиядир. Партия ўзининг ярим асрлик фаолияти даврида жиддий синовлардан ўтди. Бразилия Компартияси мамлакат ишчилар синфи ва барча меҳнаткашлар оммасининг манфаатлари йўлида ички реакцияга ва чет эл империализмига қарши кескин кураш олиб борди.

Бразилия коммунистларининг босиб ўтган йўли ниҳоятда оғир ва машаққатли бўлди. Компартия тузилгандан сўнг орадан кўп ўтмай тақиқлаб қўйилди ва 1945—1947 йиллардагина ошкора шароитда иш олиб бора олди. Компартиянинг ташаббуси билан 1929 йилда Бразилия меҳнаткашларининг умумий конфедерацияси тузилди. Бразилия Компартиясининг мамлакатда фашизм ҳуружига қарши, демократия учун, мамлакатни чет эл империализми зулмидан озод қилиш ва феодализм сарқитларини тугатиш учун авж олдириб юборилган ҳаракатнинг чинакам ташкилотчиси бўлди.

Бу ҳаракат Компартиянинг раҳбарлигида оммавий демократик фронт — Миллий озодлик альянсининг ташкил топишига ҳамда мамлакатнинг кўпчилик районларида революцион халқ қўзғолонларининг кўтарилишига олиб келди. Компартия ўз фаолиятини активлаштириб халқ орасида обрў қозонди ва 1945 йил охиридаги миллий сайловларда йирик ғалабани қўлга киритди. Сайловларда тўпланган овозларнинг миқдори жиҳатидан Компартия мамлакатдаги 12 сиёсий партия ичида тўртинчи ўринни эгаллади. 1947 йилги муниципал сайловларда ҳам партия янада каттароқ ғалабага эришди.

Коммунистларнинг халқ орасида таъсири тез ўсиб бораётганлиги мамлакатдаги реакцион кучлар томонидан БКПга қарши репрессияларнинг кучайишига олиб келди. Натижада партия яна тақиқлаб қўйилди ва унинг раҳбарлари қаттиқ таъқиб қилиниб, коммунистлар устидан суд иши қўзғатилди. Бразилия Коммунистик партияси ғоят оғир ва мураккаб вазиятда яширин ҳолатда иш олиб борди, омма билан алоқани мустаҳкамлаб, уларни меҳнаткашларнинг туб манфаатлари учун курашга жипслаштирди. Компартия 1957 ва 1960 йиллардаги Москва кенгашларида актив қатнашди.

Коммунистлар 1960 йил сентябрида ўтган партия V съездидан кейин мавжуд конкрет шароитда аниқ ва тўғри вазифа ва тактикани белгилаган сиёсий программага асосланиб иш олиб бордилар. Улар 1961 йил августида давлат тўнтариши қилишга уринган реакцион ҳарбийларга зарба бериш учун оммани сафарбар қилишда актив иштирок этдилар. Улар ишчилар синфи ва деҳқонларни, студентлар ва зиёлиларни демократияни ҳимоя қилиш учун кураш байроғи остида, мамлакатнинг мустақиллигини таъминлаш учун, етилган туб ислоҳотларни жорий этиш учун кураш байроғи остида бирлаштириш соҳасида улкан иш олиб боришди. 1964 йилнинг бошларида мамлакатда жиддий демократик вазият вужудга келди БКП гарчи легал статусга эга бўлмаса-да ошкора суратда иш кўраверди. Партиянинг омма орасидаги таъсири тобора ошиб борди.

1964 йил апрелида давлат тўнтариши бўлиб ҳокимият тепасига ўта реакцион ҳарбий хунта келгандан сўнг, Компартия яна яширин шароитда ишлашга ўтишга мажбур бўлди. Мана саккиз йилдирки мамлакатда энг реакцион ҳарбий группировка ҳукмронлик қилмоқда. Ҳарбий хунта АҚШ империализми ва унинг Бразилиядаги шериклари — латифундистлар ва йирик капиталистларнинг манфаатларини ифода этади. Ҳукумат ўз конституциясини бекор қилиб, халққа фашистик ҳарбий полиция режимини мажбуран ўтказиб келмоқда. Мамлакатда қаттиқ ҳарбий цензура ўрнатилиб, коммунистларга нисбатан террор кучайтириб юборилди. Ана шундай шароитда тобора ўсиб бораётган антиимпериалистик ҳаракатга ва реакцион диктатурага қарши курашнинг асосий ташкилотчиси Коммунистик партия бўлиб қолмоқда.

Бразилия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг 1971 йил март ва сентябрь ойларида ўтган пленумларида, мамлакатда ҳарбий диктатурага қарши кучларнинг тўпланиши процесси кучаяётганлиги таъкидланди. Бу пленумларда демократик ва ватанпарвар кучларнинг биргаликда ҳаракатини мустаҳкамлаш ва меҳнаткашлар ўртасида коммунистларнинг олиб борадиган ишларини кенгайтириш тўғрисида қатор қарорлар қабул қилинди.

Яқинда Бразилия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари Луис Карлос Престес партиянинг ҳозирги вақтдаги вазифалари ҳақида гапириб партия олдида турган қийинчиликлар ва уларни тугатиш борасида алоҳида тўхталиб ўтди. У ҳарбий диктатурага қарши ягона фронт тузиш ишининг қийинлаштираётган сабаблар бошқа уюшган сиёсий партияларнинг йўқлиги эканлигини таъкидлади.

Коммунистик партия раҳбарлигидаги Бразилия меҳнаткашлар оммасининг диктаторлик режимга қарши тобора ўсиб бораётган ҳаракати — Латин Америкаси халқларининг революцион, антимпериалистик курашининг муҳим таркибий қисмидир.

М. КАМОЛОВ,
тарих фанлари кандидати.

ЯПОНИЯ. Ҳар баҳор япон меҳнаткашлари анъанавий равишда ўз ҳуқуқлари учун курашга отланадилар. Бу йил намойишни биринчи бўлиб студентлар бошлашди. Улар Токиодаги Васэда университети маъмуриятининг ўқиш учун тўланадиган ҳақни 200 процентга ошириш тўғрисидаги қароридан кейин оммавий намойишга чиқдилар. Суратда: Токио университетининг студентлари ўқиш ҳақининг оширилишига қарши норозилик билдирмоқдалар.

Жапан Пресс—ТАСС фотоси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ ДАМАШҚ. Президент Ҳ. Асаднинг декретига мувофиқ бу ерда 30 кишидан иборат составда Суриянинг янги ҳукумати тузилди. Илгариги ҳукумат сингари янги кабинетни Абдул Раҳмон Хлефавий бошқаради, бош министр ўринбосари ва ташқи ишлар министри яна Абдул Ҳалим Хаддам бўлди, Мустафо Тлас мудофаа министри қилиб, Мутиб Шаннон эса саноат министри этиб тайинланди. Ҳукумат составига 7 янги министр кирди.

✦ ЛОНДОН. Англия ташқи ишлар министри Дуглас-Хьюм Исроилга қилаётган визитини тўсатдан тўхтатиб, Лондонга қайтиб келди. У министрлар кабинетининг мажлисида қатнашади. Мажлисда Ольстердаги аҳволга алоқадор масалалар муҳокама қилинади. Министрлар кабинетининг мажлиси Ольстер режимининг бошлиғи Фолкнернинг Лондонда бўлиши муносабати билан ўтказилади.

✦ ГАВАНА. Куба пойтахтида электрон ҳисоблаш техникаси мутахассисларининг биринчи умуммиллий кенгаши очилди. Куба халқ хўжалиги турли тармоқларининг 500 га яқин вакили қатнашаётган бу кенгаш ишлаб чиқаришни бошқаришни яхшилаш ва ҳисоблашечиш қурилмаларидан янада кенг фойдаланиш йўли билан ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошириш истиқболларини муҳокама қилади.

✦ ПАРИЖ. Франция Компартиясининг сафлари ўсиб бормоқда. 1971 йил 1 декабрдан буён 1.426 нафар француз Франция Коммунистик партияси Париж федерациясининг сафига кирди.

✦ ВАШИНГТОН. Американинг таниқли обзорчиси Жек Андерсон бир қанча махфий ҳужжатларни «Вашингтон пост» газетасида эълон қилди. Бу ҳужжатлар Американдаги энг йирик «Интернэшнл телефон энд телеграф» корпорацияси АҚШ Марказий разведка бошқармаси билан ҳамкорлик қилиб ва Оқ уй ҳамда давлат департаменти билан кенг алоқа боғлаганлигидан фойдаланиб, Чилининг ички ишларига сурбетларча аралашганлигини ва 1970 йилда ўтказилган президент сайловида Сальвадор Альенденинг ғалаба қозонишига йўл қўймаслик учун уринганлигини яққол кўрсатиб беради. (ТАСС).

Қардошларча бирдамлик

ХАНОЙ, 23 март. (ТАСС). Бугун «Нян зан» газетаси Камбоджа Миллий бирлик фронти ташкил этилганлигининг ҳамда Камбоджа халқ миллий озодлик қуролли кучлари тузилган куннинг 2 йиллигига бағишланган бош мақола эълон қилди.

Камбоджа Миллий бирлик фронти ва унинг қуролли кучлари кхмер халқининг Америка империалистларига қарши миллий нажот учун олиб борган курашида мустаҳкам пойдевор бўлди дейилади мақолада. Камбоджа Миллий бирлик фронти Камбоджа халқининг кенг табақаларини жипслаштиришга, Вьетнам, Лаос халқлари билан ва барча прогрессив инсоният билан бирдамликни мустаҳкамлашга қаратилган сиёсат ўтказмоқда.

АҚШ империалистлари, деб ёзади газета бош мақола охирида, Ҳинди-Хитойда муқаррар мағлуб бўлиши равшан.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

27 МАРТ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Мультфильм 18.05 — «Советский воин» (тележурнал), 19.00 — АХБОРОТ. 19.15 — Цирк томошалари. 20.25 — Шоир **Эгам Раҳим** студиямиз меҳмони, 20.45 — АХБОРОТ. 21.00 — Шу куннинг созандалари. **Акром Воҳидов**, 21.35 Оламда нима гап? 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — ТОШКЕНТ. 10.10 — Қўғирчоқ фильм, 10.30 — Болалар учун концерт, 11.05 — **Чапай шунқорлари** (бадиий фильм). 12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар, 12.45 — **Тўрт танкчи ва ит** (бадиий фильмнинг 21 серияси), 13.50 — Мультфильмлар, 14.20 — Тарбия ҳақида суҳбат, 14.50 — Концерт, 15.15 — **Волейбол**: ЛОКОМОТИВ (Москва) — «НЕФТЧИ» (Боку), 15.55 — Музикали кўрсатув, 18.20 — Янгиликлар, 18.30 — Топишмоқли кўрсатув, 19.00 — Мультфильмлар, 19.30 — Ленин мукофотига тавсия этилганлар, 20.00 — **Куз лавҳалари** (телефилм), 21.00 — Халқаро театр куни, 22.00 — ТОШКЕНТ.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

28 МАРТ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Қўғирчоқ фильмлар, 10.30 — **Марҳабо, талантлар** (Бухоро области бадиий ҳаваскорларининг чиқиши), 12.30—МОСКВА. 16.55—ТОШКЕНТ, 17.00 — Спорт мусобақалари, 18.00 — Бадиий фильм, 19.20 — Ахборот. 19.35 — 10 минут музика, 19.45 — Шеърият мухлисларига. **Тошпўлат Ҳамид**, 20.00 — Миллионлар ленинча университети, 20.30 — АХБОРОТ. 20.45 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 21.20 — Концерт, 22.00 — «Вақт», 22.30 — **Халоскорлик** (бадиий фильмнинг 2-серияси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.15 — МОСКВА. 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.30 — **Кечиккан севги** (бадиий фильм), 22.00 — Ҳужжатли филм, 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 22.00 — Врач маслаҳати, 22.10 — Музикали лавҳалар.

29 МАРТ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — «Доим тайёр», 10.30 — «Юлдузча», 11.10 — **Оқ флюгер** (бадиий фильм), 12.30 — МОСКВА. 17.55— ТОШКЕНТ 18.00 — Мультфильм, 18.05 — Ўзбекистон комсомоли, 18.40 — Сафар таассуротлари, 19.00 — АХБОРОТ, 19.15 — Ҳужжатли фильм, 20.15 — АХБОРОТ, 20.30 — Ёш ижрочилар концерти, 21.15 — Миллионлар ленинча университети, 21.30 — МОСКВА. 22.00 — **Футбол**: СССР — БОЛГАРИЯ.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.05 — МОСКВА. 18.10 — Янгиликлар, 18.20 — Адабий ўқиш, 18.55 — Китоб ҳафтаси, 19.55 Телеспектакль, 21.30 — ТОШКЕНТ, 22.10 — **Диққат, газ** (реклама). 22.30 — Концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 21.50 — Оренбург рус халқ хорининг концерти.

30 МАРТ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Мультфильмлар, 10.30 — Қувноқ эстафета, 11.05 — **Инқилоб номи билан** (бадиий фильм), 12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Мультфильм, 18.05 — Агитбригада қатнашчилари — «Ёшлик» студияси меҳмони, 18.30 — Беш йилликнинг иккинчи йили (репортаж), 18.50 — АХБОРОТ. 19.05 — КПСС XXIV съезди қарорлари — ҳаётга! 19.40 — АХБОРОТ. 20.00 — Йил якунланди, 20.30 — Осиё ва Африка мамлакатлари иккинчи халқаро кинофестивали олдидан, 21.00 — Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи. БЕЛОРУССИЯ ССР.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 — МОСКВА. 18.15 — Янгиликлар, 18.25 — Адабий ўқиш, 19.00 — Мультфильм, 19.20 — Музикали адабий композиция, 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.30 — **Совет Иттифоқи элчиси** (бадиий фильм), 22.00 — Жаҳон халқларининг ижоди, 22.30 — Автоинспектор бюллетени, 23.00 — Концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 — ТОШКЕНТ. **Хоккей**: «Спартак» (Тошкент) — «ЛОКОМОТИВ» (Омск). 21.45 — Шаҳримиз ободонлиги ва озодалиги учун.

31 МАРТ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Мультфильм, 10.15 — Шоирлар— болаларга. **Корней Чуковский**. 11.10 — **Чол ибн Ҳаттоб** (бадиий фильм), 12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Мультфильм, 18.05 — Комсомол раҳбарлари анжумани, 18.30 — Социализм дунёси, 19.15 — АХБОРОТ. 19.25 — **Ҳалимжон Жўраев ва Обиджон Ҳакимов** куйлайди, 22.00 — Миллионлар ленинча университети, 20.30 — АХБОРОТ. 20.45 — **Ой бориб, омон қайт** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 — МОСКВА. 17.35 — Янгиликлар, 17.45 — Изловчилар, 18.30 — ТОШКЕНТ. 19.00 — Қўшиқ ҳамроҳимиз, 20.00 — Ҳужжатли фильм, 20.30 — **Кўча тасодифларга тўла** (бадиий фильм), 22.00 — Пиллакорларнинг баҳорги тараддуди, 22.15 — **Хоккей**: «СПАРТАК» (Тошкент) — «ЛОКОМОТИВ» (Омск).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. «Тўлқинда 02», 20.30 — Бахтли олти рақам (спортлото), 20.40 — Ҳужжатли фильм, 21.00 — Врач маслаҳати, 21.15 — Фильм-концерт.

1 АПРЕЛЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.45 — ТОШКЕНТ, 9.50 — Ёшлар цирки, 10.20 — **Телеминиатюралар**, 11.00 — МОСКВА, 11.05 — Янгиликлар, 11.15 — Болалар учун концерт, 11.45 — Иқтисодий темаларда суҳбат, 12.15 — Музикали киоска, 12.45 — **Ҳайвонот оламида**, 14.00 — Қўшиқлар таралмоқда 14.40 — СССР бош прокурорининг ўринбосари А. С. Панкратов телетомошабинларнинг саволларига жавоб беради. 15.10 — **Тугалланмаган ўйин** (бадиий фильм), 15.30 — Цирк томошалари, 17.00 — ТОШКЕНТ, 17.05 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 17.45 — АХБОРОТ, 18.00 — Ҳужжатли фильм, 19.00 — Қарши кундалиги, 19.10 — Шарқ куйларидан концерт, 20.00 — Халқаро панорама, 20.40 АХБОРОТ, 20.55 — Юксалиш йўлида, 21.15 — Эстрада концерти, 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 17.00 — МОСКВА. 20.00 — Фильм-концерт. 20.40 — **Севиш тақиқланади** (бадиий фильм), 22.00 — Қардошлик маршрутлари бўйлаб, 22.30 — **Бошлиқ соат 12 да келади** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.35 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

2 АПРЕЛЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Моҳир қўллар, 10.00 — «Замандас», 11.00 — МОСКВА, 11.05 — Янгиликлар, 11.15 — «Будильник», 11.45 — «Здоровье», 12.15 — Бугун геологлар куни, 12.45 — Концерт, 13.30 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 14.15 — АҚШ: хавф ўнг томондан, 14.45 — **Опа-сингиллар** (бадиий фильм), 15.55 — Телевизион халқ университети, 16.40 — Мультфильм, 17.00 — Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун, 17.30 — **Киносаёҳатчилар клуби** 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — АХБОРОТ. 18.45 — Москва сатира театри экранда, 1955 — АХБОРОТ, 20.10 — Хазина изловчилар, 20.40 — Концерт, 21.20 — **Телеминиатюралар**, 22.00 МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 14.00 — Спорт кўрсатувлари, 16.50 — Музика оламида, 17.20 — **Таня ва икки мушкетёр** (бадиий фильм). 18.30 — МОСКВА. 19.35 — Қишлоқ янгиликлари. 20.40 — **Аннанинг бахти** (бадиий фильм). 22.00 — Кинофильмлардан қўшиқлар.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

16.40 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

Ленин орденли Бутуниттифоқ «Спартак» кўнгилли спорт жамияти
СССР хоккей федерацияси
МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
25, 26 март кундуз соат 5 да
ПОЛЬША КЛУБЛАРИНИНГ ТЕРМА КОМАНДАСИ — «СПАРТАК» (Тошкент) командалари ўртасида
ХОККЕЙ БУЙИЧА ХАЛҚАРО УРТОҚЛИК УЧРАШУВИ УТКАЗИЛАДИ
Билетлар сотилмоқда.

ТОМОШАЛАР. ЭЪЛОНЛАР. РЕКЛАМАЛАР.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/III да **Ёрил тош** (кундузи), **Князь Игорь** (кечқурун), 26/III да **Этик кийган мушук** (кундузи), **Тановор** (кечқурун), 27/III да **Доктор Айболит** (кундузи), **Травиата** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/III да **Йўлчи юлдуз** (кундуз соат 12 да), **Ажал минораси** (кечқурун), 26/III да **Табассум ўғрилари** (кундуз соат 11 ва 3 да), **Шоҳ Эдип** (кечқурун) 27/III да **Афсона яратган қиз** (кундуз соат 11 ва 2 да), **Аяжонларим** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25/III да **Лақма** (кундуз соат 12 ва кеч 7 яримда), 26/III да **Ҳалима** (кундуз соат 1 ва кеч 7 яримда), 27/III да **Навоий Астрободда** (кундуз соат 1 да), **Қайнона** (кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **АЛЬБИНА ЗОТОВА** раҳбарлигидаги **«АФСОНАВИЙ УЛКА»** иллюзион аттракционининг гастроллари (кеч 7 яримда; шанба кунлари: кундуз соат 3 ва кеч 7 яримда; якшанба кунлари: кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда).

КИНО

Рустам ҳақида достон — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «КЎКЧА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Канонир Даллас саргузашти — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети коллективи Хоразм область халқ контроли комитети раисининг ўринбосари

Абдулла ОЛЛОБЕРГАНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26, Редактор—336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331155 Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780, Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги — 337601, Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424, Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура—337162, Эълонлар—338142 Коммутатор—330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972, Термиз — 54—01, Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.

Б. — 71. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 02313.